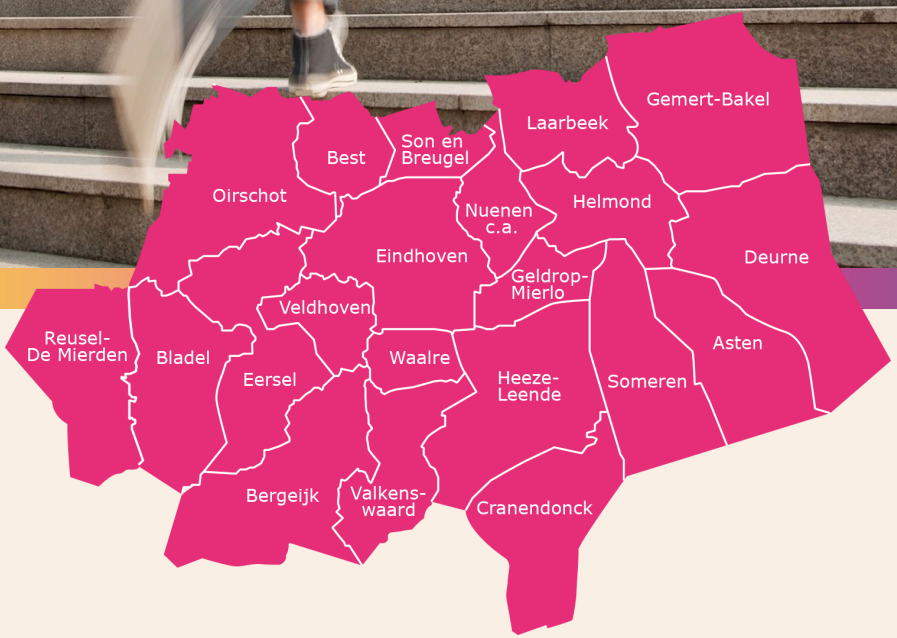
REGIONAAL JAARVERSLAG LEERPLICHT/DOORSTROOMPUNT

Bestrijden voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim over schooljaar 2022-2023

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het regionaal jaarverslag leerplicht/Doorstroompunt - Bestrijden voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim over schooljaar 2022-2023. We geven u graag inzicht in de belangrijkste cijfers en resultaten.

Er blijven uitdagingen die vragen om extra inzet van alle betrokkenen om jongeren op school te houden en een startkwalificatie te behalen. Of, als dat niet haalbaar is, de jongeren te ondersteunen naar werk of andere vormen van maatschappelijke deelname. Dank aan iedereen die zich hier het afgelopen schooljaar voor heeft ingezet.

Namens de Bestuurscommissie GGD Bestrijding schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten,

Monique Esselbrugge
Wethouder van Hoger- en beroepsonderwijs, mobiliteit, binnenstad
en Design District

Inhoudsopgave

Centrale leerlingenregistratie: de bron van het jaarverslag **4**

Leerplicht en kwalificatieplicht **5**

- Relatief verzuim 8
- Haltstraf en Justitiële afdoeningen 15
- Absoluut verzuim 21
- Vrijstellingen 24
- Contact en inzet leerplicht 29

Doorstroompunt (RMC) **32**

- Nieuwe voortijdig schoolverlaters 41
- Verzuim 18+ 44
- Huisbezoeken vsv'ers 56
- Jongeren in een kwetsbare positie 60

Samenvatting jaarverslag leerplicht/Doorstroompunt 2022/2023 **66**

inhoudsopgave

Centrale leerlingenregistratie: de bron van het jaarverslag

De cijfers in dit jaarverslag hebben betrekking op jongeren* die in schooljaar 2022-2023 in de 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant[1] woonden en zijn gebaseerd op gegevens uit de regionale Centrale Leerlingenregistratie (CLR).

In dit registratiesysteem zijn alle jongeren opgenomen waar de Leerplichtwet 1969 en de RMC[2] wet- en regelgeving op van toepassing zijn. Dit betreft alle leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar en jongeren zonder startkwalificatie in de leeftijd van 18 tot 23 jaar. In het registratiesysteem registreren de leerplichtambtenaren en de doorstroomcoaches (voorheen RMC-loopbaanbegeleiders) alle meldingen die bij hen over jongeren gedaan worden en de acties die daarop ingezet worden. Een gedeelte van deze gegevens moet door alle gemeenten jaarlijks bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aangeleverd worden.

In het jaarverslag worden eerst de inzet en resultaten van leerplicht voor de leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren (5 tot 18-jarigen) beschreven. En vervolgens wordt dit beschreven voor de doelgroep van het Doorstroompunt, de jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar zonder een startkwalificatie.

*Namen in dit verslag zijn wegens privacy gefingeerd.

1 De regio Zuidoost-Brabant bestaat uit 2 subregio's namelijk Eindhoven-de Kempen en Helmond-de Peel. De subregio Eindhoven-de Kempen omvat veertien gemeenten, te weten: Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Heeze-Leende, Nuenen, Oirschot, Reusel-de Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre. En de subregio Helmond-de Peel omvat zeven gemeenten, te weten: Asten, Deurne, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Helmond, Laarbeek, Someren

2 RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaters.

inhoudsopgave

Leerplicht en kwalificatieplicht

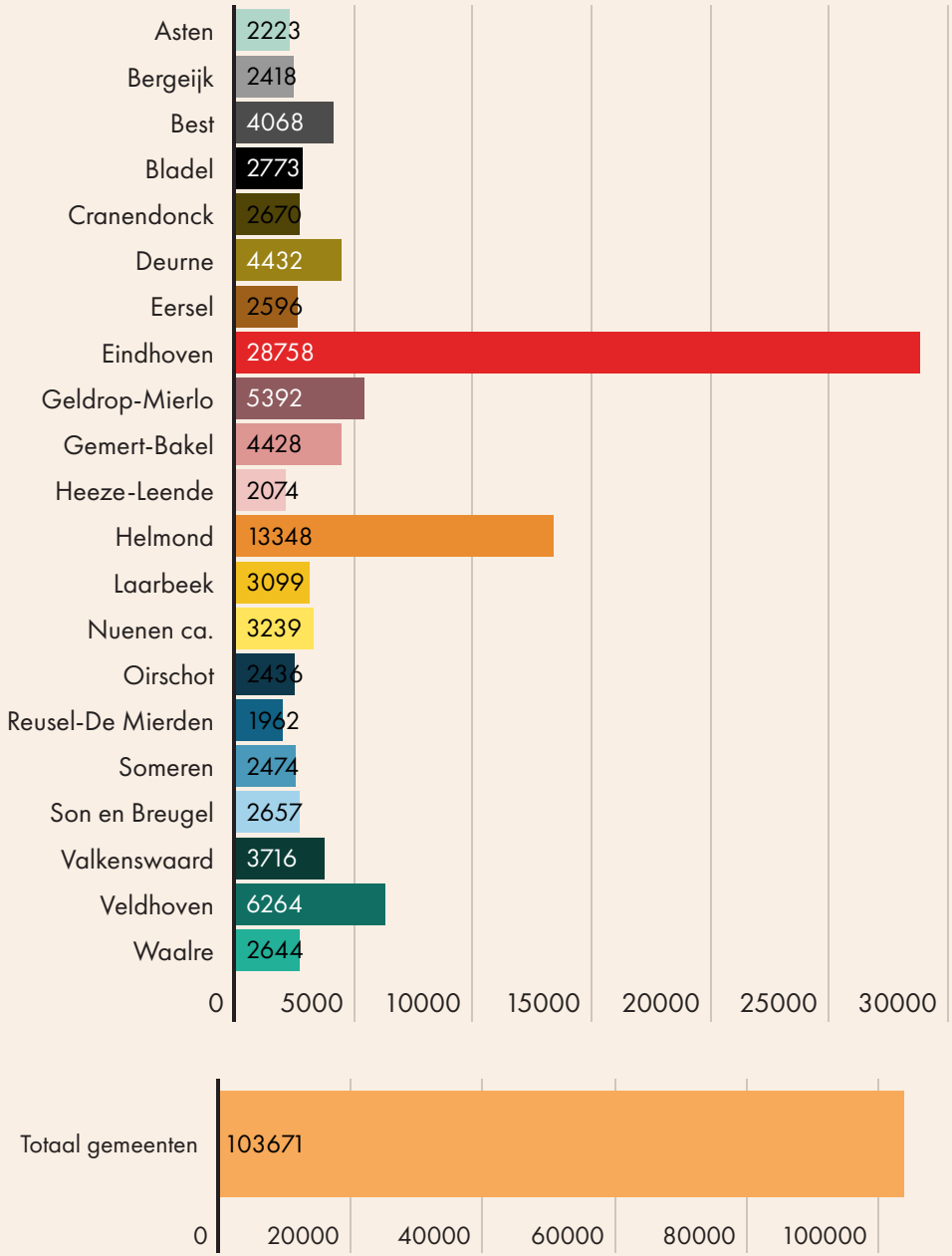
Leerplicht
Alle kinderen tussen vijf en zestien jaar die in Nederland wonen zijn leerplichtig. Zij moeten onderwijs volgen op de school waar ze staan ingeschreven. De leerplicht duurt tot en met het einde van het schooljaar waarin het kind zestien jaar wordt. De leerplichtambtenaar houdt toezicht op naleving van de Leerplichtwet.

Kwalificatieplicht
Met de kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd tot de dag dat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald, of tot de dag dat de leerling achttien jaar wordt. Een startkwalificatie is (minimaal) een vwo-diploma, havo-diploma of een mbo-diploma op niveau 2 of hoger.

inhoudsopgave

Op 1 augustus 2022 (aanvang schooljaar 2022-2023) woonden er 103.671 leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren in de regio Zuidoost-Brabant.

Aantal leer- en kwalificatieplichtigen in de regio Zuidoost-Brabant per gemeente en per leeftijd (vanaf 5 jaar tot 18 jaar). Peildatum 1-8-2022 Bron: CLR

inhoudsopgave

Wat valt op?

93% van de jongeren gaat gewoon naar school en komt niet in contact met de leerplichtambtenaar.

Voor 7% in totaal 6.488 jeugdigen in de regio is in schooljaar 2022-2023 contact geweest met leerplicht, bijvoorbeeld wegens verzuim, het aanvragen van verlof, een vrijstelling of via een leerlingbespreking. Een lichte stijging ten opzichte van schooljaar 2021-2022 toen voor 6% van de jeugdigen contact werd opgenomen met leerplicht.

inhoudsopgave

Relatief verzuim

Voorkomen van schooluitval is de belangrijkste reden om schoolverzuim aan te pakken. Het is een wettelijke taak die geldt voor elke Nederlandse gemeente. Scholen zijn verplicht een verzuimmelding te doen als een leerling in een periode van vier opeenvolgende lesweken 16 uur ongeoorloofd afwezig is (wettelijk verzuim).

Schoolverzuim is vaak een signaal van achterliggende problematiek. Denk aan moeilijk kunnen leren of problemen thuis. De leerplichtambtenaar werkt volgens de landelijk ingevoerde Methodische Aanpak Schoolverzuim (MAS). Kenmerkend voor deze methodiek is de sterke nadruk op preventie en vrijwillige jeugdhulp als effectief middel om verzuim tegen te gaan.

Om die reden heeft leerplicht met de scholen afgesproken dat verzuim al gemeld kan worden voordat er sprake is van wettelijk verzuim. Hierdoor kan leerplicht vroegtijdig en preventief reageren op verzuim.
Deze meldingen vallen onder de noemer 'overig verzuim'. Om verzuim terug te dringen neemt leerplicht deel aan zorg- en adviesteams en multidisciplinaire overleggen waaraan ook andere externe partijen zoals schoolmaatschappelijk werk en GGD deelnemen.

Wettelijk verzuim
Minimaal 16 uur verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken.

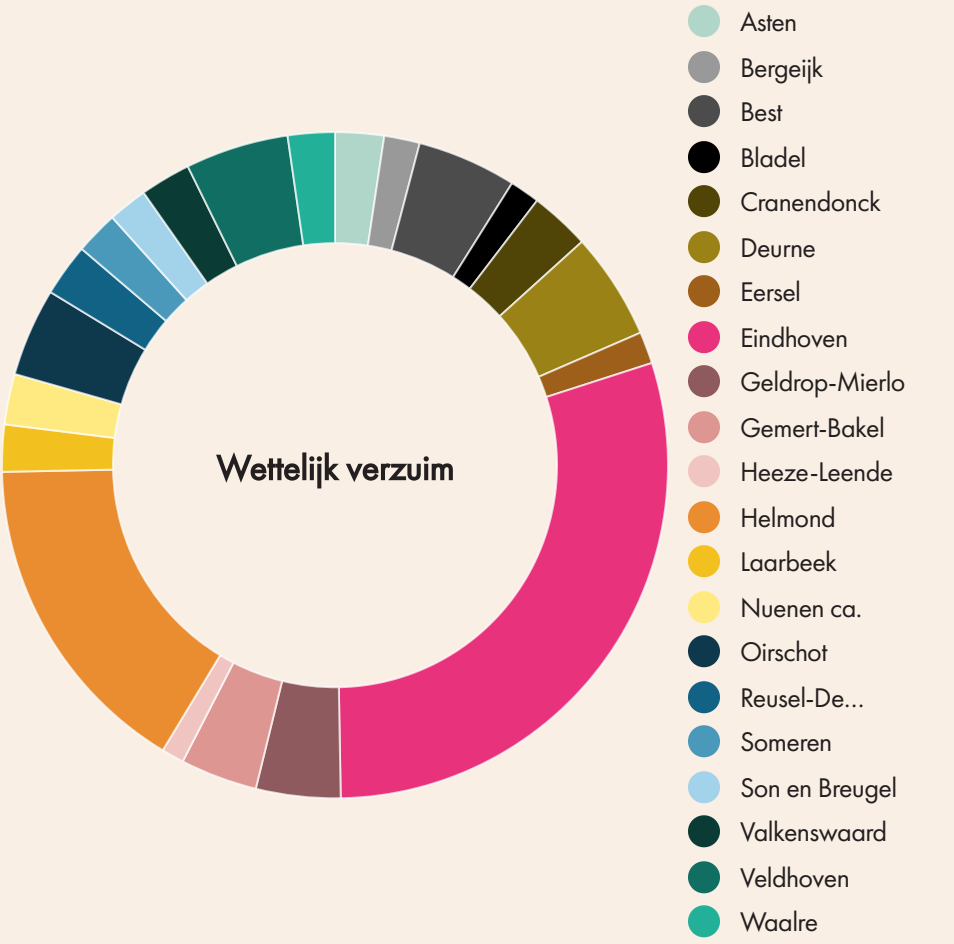
Luxe verzuim
Vakantie buiten de schoolvakanties zonder toestemming van school of leerplicht.

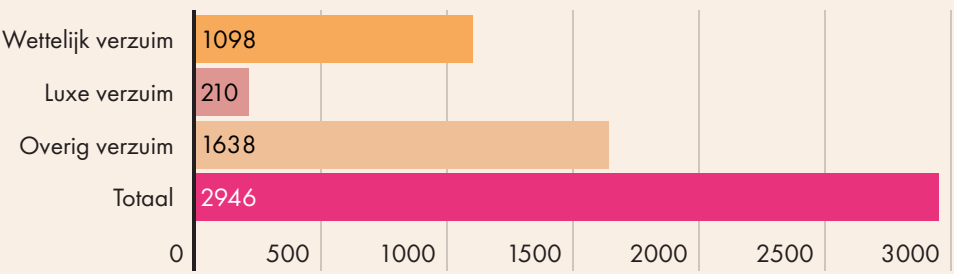
Overig verzuim
Verzuim zonder geldige reden minder dan 16 uur in 4 weken tijd.

inhoudsopgave

Totaal verzuim schooljaar 2022 2023

Wettelijk verzuim | Luxe verzuim | Overig verzuim

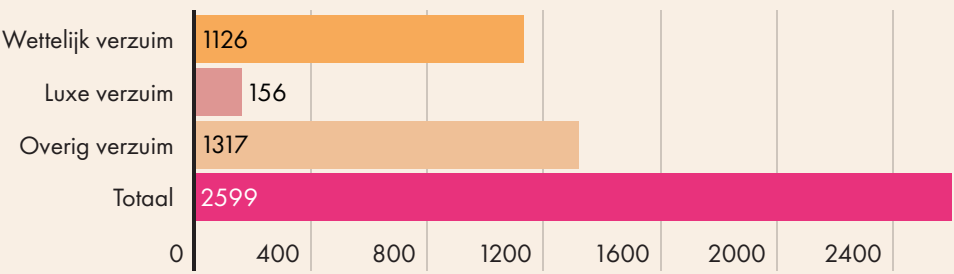
Bron: CLR (Aantallen betreffen unieke leerlingen, met uitzondering van de combinatie luxe verzuim met een ander soort verzuim)

inhoudsopgave

Totaal verzuim schooljaar 2021 - 2022

Wettelijk verzuim | Luxe verzuim | Overig verzuim

Bron: CLR (Aantallen betreffen unieke leerlingen, met uitzondering van de combinatie luxe verzuim met een ander soort verzuim)

inhoudsopgave

Wat valt op?
Ongeoorloofd verzuim wordt door de meeste scholen tijdig en goed gemeld bij leerplicht.
85% van de verzuimmeldingen in schooljaar 2022-2023 betreft leerlingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs (67%) en leerlingen van het mbo (18%).
Naar aanleiding van een verzuimmelding ontvangen ouders en leerlingen een waarschuwing waarbij afspraken worden gemaakt om het verzuim te stoppen.
Een waarschuwing blijkt een effectief middel om beginnend verzuim te stoppen.
451 jongeren kregen in 2021-2022 een formele waarschuwing. 313 (69%) van hen verzuimden niet opnieuw in 2022-2023.

Mail school aan leerplicht

In de bijlage vind je de verzuimstatus van Karim uit klas 3a. Na uw officiële waarschuwing begin november is Karim nog 5x te laat geweest. Vaak na een pauze. Vorige week hebben we samen met de mentor, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en ouders samengezeten om de intake bij CJG prioriteit te maken gezien onze zorgen rondom Karim. Een intaker vanuit het CJG sloot digitaal aan en de casus gaat waarschijnlijk op korte termijn opgeschaald worden. Daarnaast hebben ouders Karim ook aangemeld bij een psycholoog om een onderzoek naar concentratieproblemen te laten doen.
We hebben wel duidelijk met ouders het te laat komen besproken en dat we bij herhaling het opnieuw gaan melden bij leerplicht. Karim is nu afgelopen vrijdag wederom te laat gekomen. Dit moet ik nog met hem bespreken want hij heeft zichzelf vandaag niet bij me gemeld.

Ontwikkelingen wetsvoorstel terugdringen verzuim
Het nieuwe wetsvoorstel Terugdringen verzuim is in de zomer van 2022 in internetconsultatie gegaan. Op dit moment is de verwachting dat deze in augustus 2024 inwerking treedt. Het doel van het nieuwe wetsvoorstel is om het totale verzuim (geoorloofd èn ongeoorloofd) beter in beeld te krijgen, te voorkomen en terug te dringen – onder andere door scholen een duidelijkere opdracht te geven over het verzuimbeleid – en de registratie eenduidig te maken. De minister heeft veel verschillende reacties gekregen op het concept wetsvoorstel: van aanmoedigende en positieve tot overwegend kritische reacties. De respondenten zijn over het algemeen positief over het verscherpen van het verzuimbeleid op scholen en onderschrijven het belang van vroegtijdige gesprekken over verzuim en van een betere positie voor samenwerkingsverbanden om voor een dekkend aanbod te zorgen.

Een grote zorg die werd geuit in de consultatie en die ook blijkt uit de uitvoerings-toetsen– bij onder andere de Inspectie van het Onderwijs, DUO, Autoriteit Persoonsgegevens en Adviescollege Toetsing Regeldruk – betreft de privacy van leerlingen en de ruimere mogelijkheden tot gegevensdeling. Deze zorg zit vooral op het registreren van alle afwezigheid, van alle leerlingen, in vooraf afgesproken categorieën, en op het verzuim eerder en breder delen met de leerplichtambtenaar of het samenwerkingsverband.

Op dit onderdeel is het wetvoorstel[3] aangepast, waarna het voor advies is ingediend bij de Raad van State. De belangrijkste punten van het wetsvoorstel zijn:

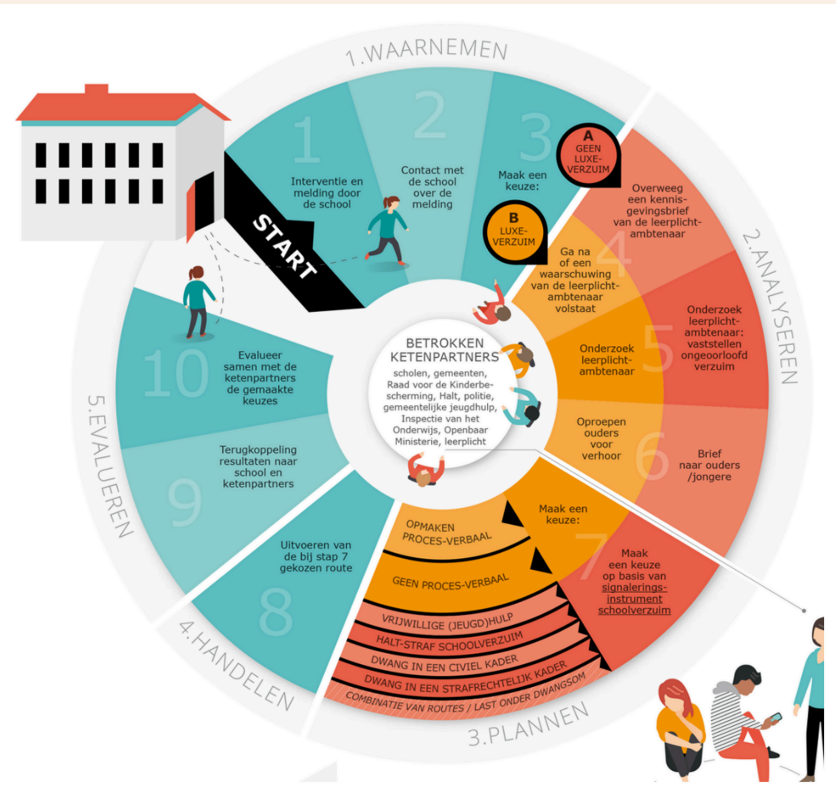
- Een wettelijke opdracht voor scholen voor een helder verzuimbeleid.
- In aanvullende uitvoeringsregelingen wordt vastgesteld welke elementen het verzuimbeleid moet bevatten, zoals bijvoorbeeld op welke momenten een school welke ketenpartner betrekt.
- Scholen moeten ál het verzuim, zowel geoorloofd, ongeoorloofd als luxeverzuim registreren, waarbij ze ten minste deze drie categorieën hanteren. Daaronder
- mogen ze aanvullende absentieredenen noteren, mits dat in hun verzuimbeleid
- staat opgenomen.
- Scholen kunnen bij zorgelijk verzuim (bij geoorloofd verzuim of bij ongeoorloofd verzuim onder de grens van zestien uur in vier weken) een signaal geven naar de leerplichtambtenaar. Het wordt echter niet mogelijk om het geoorloofd verzuim herleidbaar tot een leerling te delen met het samenwerkingsverband of de leerplichtambtenaar.
- Wel wordt het geoorloofde verzuim, naast het ongeoorloofde en luxeverzuim, geaggregeerd op schoolniveau verzameld. Dit leidt enerzijds tot beter landelijk zicht, en anderzijds kan een samenwerkingsverband of leerplichtambtenaar een patroon.
- van veel verzuim bij een school of bestuur als signaal zien, en benutten om het
- gesprek aan te gaan elk vanuit haar rol en wettelijke taak.
- Voor leerlingen voor wie een vrijstelling van schoolinschrijving nodig is, komt er meer variatie in de duur van deze vrijstelling en daarnaast dient de arts bij zijn verklaring of een kind wel of niet in staat is om onderwijs te volgen, altijd het onderwijskundig perspectief te betrekken. Hierbij kan deze het samenwerkingsverband passend onderwijs benutten.

[1] pdf (overheid.nl)

inhoudsopgave

Methodische aanpak schoolverzuim (MAS)
Leerplichtambtenaren in heel Nederland werken volgens de landelijke methodische aanpak schoolverzuim (MAS).
Deze methode is ontwikkeld door Ingrado, Stichting Halt, het Openbaar Ministerie (OM) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) hebben – in samenspraak met het ministerie van J&V – vanuit de volgende gedeelde visie:
1. Het doel van de aanpak is terug-/toeleiding naar een passend onderwijsprogramma.
2. Vroegtijdige inzet van (jeugd)hulp bij verzuim staat voorop.
3. Ketensamenwerking draagt bij aan een effectieve aanpak van schoolverzuim.
4. De aanpak is licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus.

Het uitgangspunt van deze werkwijze is vrijwillig en licht interveniëren waar het kan en alléén daar waar noodzakelijk is inzet van het gedwongen kader (straf en/of civiel). Van belang is maatwerk, de interventie inzetten die meest effectief wordt geacht om het verzuim te stoppen en de achterliggende problematiek aan te pakken.

Bekijk via deze link de animatie met een toelichting over de Methodische aanpak schoolverzuim.

Gesprek tussen mentor en scholier die bij leerplicht op gesprek is geweest vanwege spijbelen.

Mentor: En, hoe was het gesprek geweest met de leerplichtambtenaar?
Leerling: Het viel best mee, ze was niet zo'n heks als ik had gedacht.

inhoudsopgave

Haltstraf en Justitiële afdoeningen

Wanneer er sprake is van aanhoudend en verwijtbaar ongeoorloofd verzuim wordt, conform de MAS, een Halt-interventie schoolverzuim ingezet of een proces-verbaal opgemaakt.
Als preventieve maatregelen niet het gewenste resultaat hebben, kan de leerplichtambtenaar overgaan tot handhaving door een Halt-interventie in te zetten of een proces-verbaal op te maken.

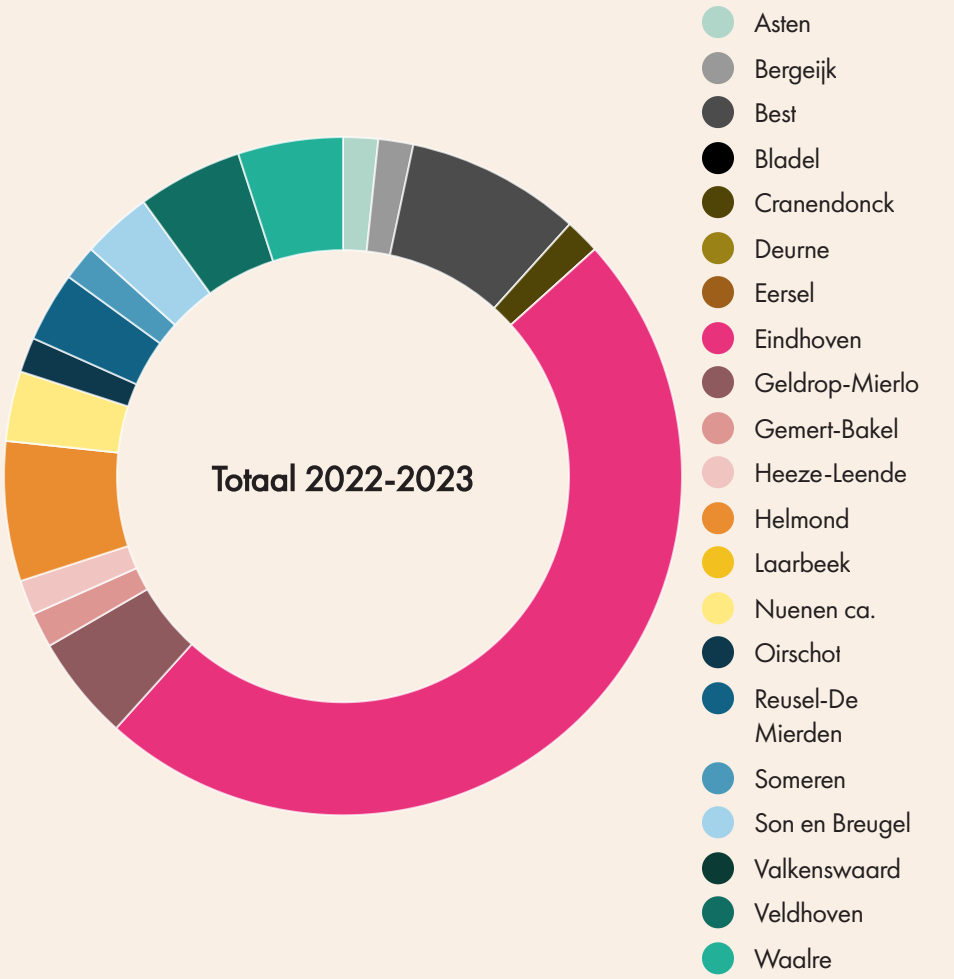
Halt-interventie schoolverzuim
Bij ongeoorloofd verzuim of veelvuldig te laat komen wordt voor leerplichtige jongeren vanaf 12 jaar, een Halt-interventie ingezet om een duidelijk signaal te geven dat hij of zij op school hoort te zitten. Halt voert gesprekken met jongere en ouders over hoe verder schoolverzuim voorkomen kan worden. Daarnaast moet de jongere aan de slag met onder andere leeropdrachten gericht op reflectie en versterken van bepaalde sociale vaardigheden.

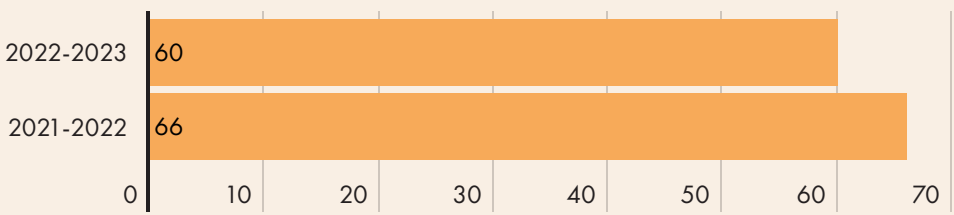

inhoudsopgave

Halt-straf: totaal aantal Halt-afdoeningen per gemeente

Totaal 2022-2023 | Totaal 2021-2022

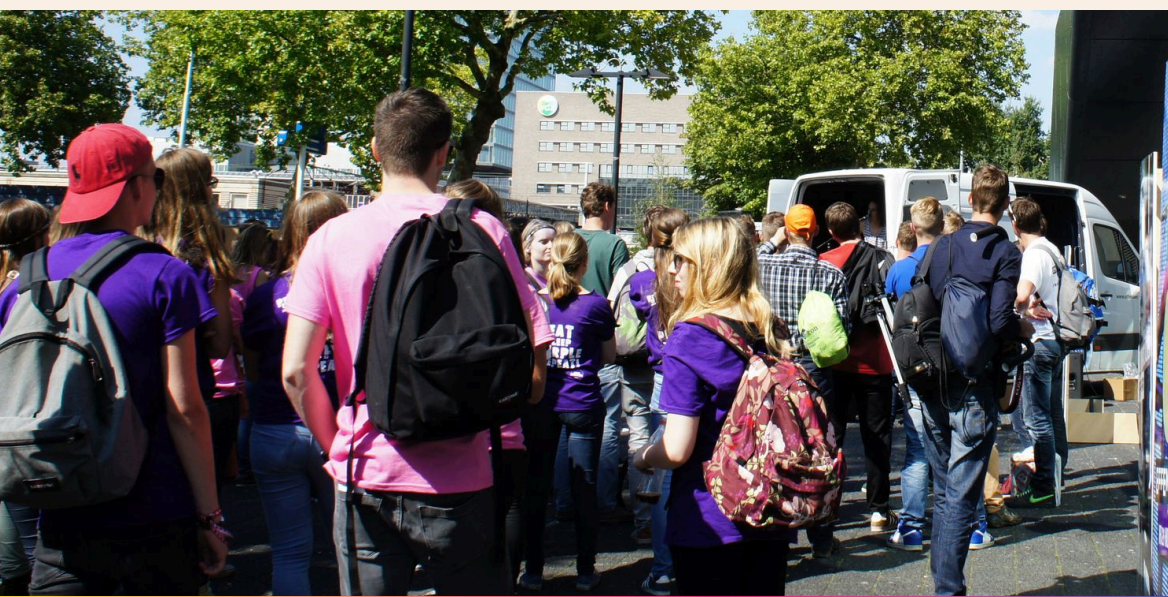
Bron: CLR

inhoudsopgave

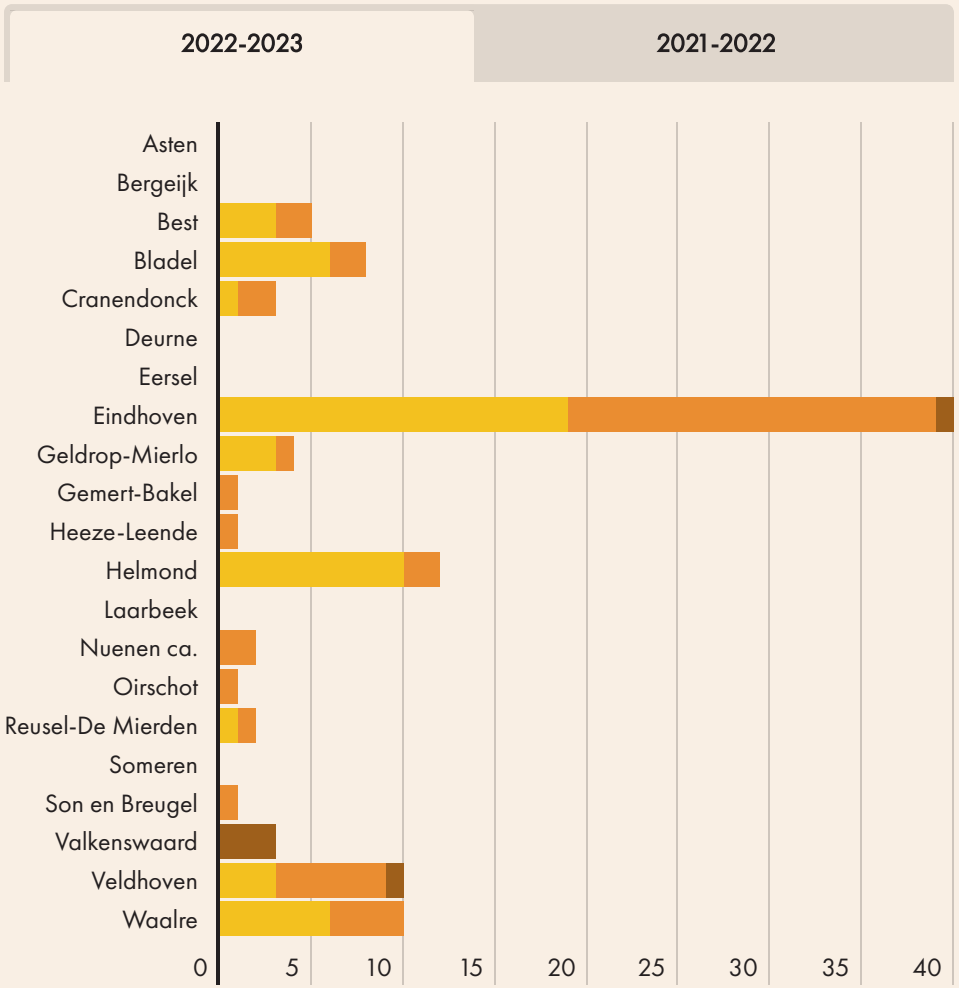
Wat valt op?
In schooljaar 2022-2023 zijn zes Halt-verwijzingen vanwege schoolverzuim minder gedaan dan het schooljaar daarvoor. De Halt-interventie is een buitengerechtelijke, pedagogische interventie bedoeld voor jongeren met beginnend verzuim, die duidelijk zijn aangesproken en gewaarschuwd door de school en waarbij de school zelf maatregelen heeft genomen en in ieder geval de ouders heeft geïnformeerd.
57 van de 66 jongeren die in schooljaar 2021-2022 een Halt-straf kregen (68%), verzuimden niet opnieuw in 2022-2023. Gerichte inzet van een Halt-interventie blijkt een effectief middel in het voorkomen van vervolgverzuim.
Voor jongeren met veel en voortdurend verzuim is een Halt -interventie niet passend en wordt een proces-verbaal vanwege relatief verzuim opgemaakt.

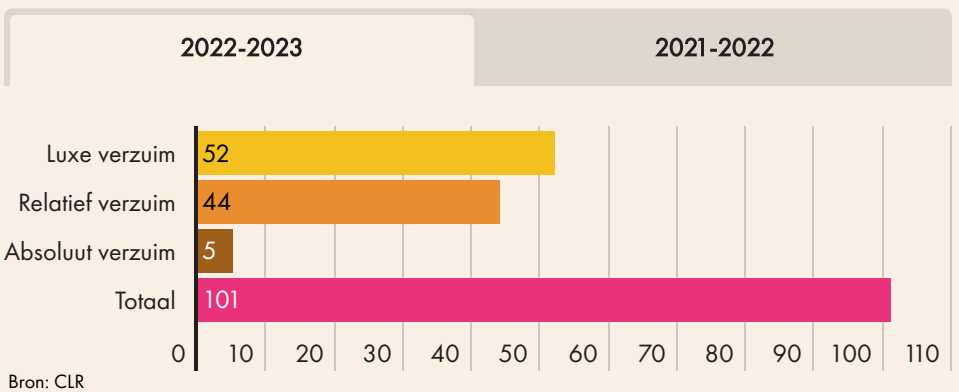
Proces-verbaal (pv)
Een pv kan opgemaakt worden tegen de ouders, tegen de leerling van 12 tot 18 jaar of tegen beiden. Het OM bepaalt de aanpak/strafmaat. Deze kan bestaan uit een taakstraf (leer- en/of werkstraf), begeleiding van de jeugdreclassering of een geldboete.

Proces-verbaal kan worden opgemaakt i.v.m. wettelijk verzuim (minimaal 16 uur verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken), luxe verzuim (vakantie buiten de schoolvakanties zonder toestemming van school of leerplicht) of absoluut verzuim (leerplichtige jongere staat niet op een school ingeschreven).

Aantal processen-verbaal schooljaar

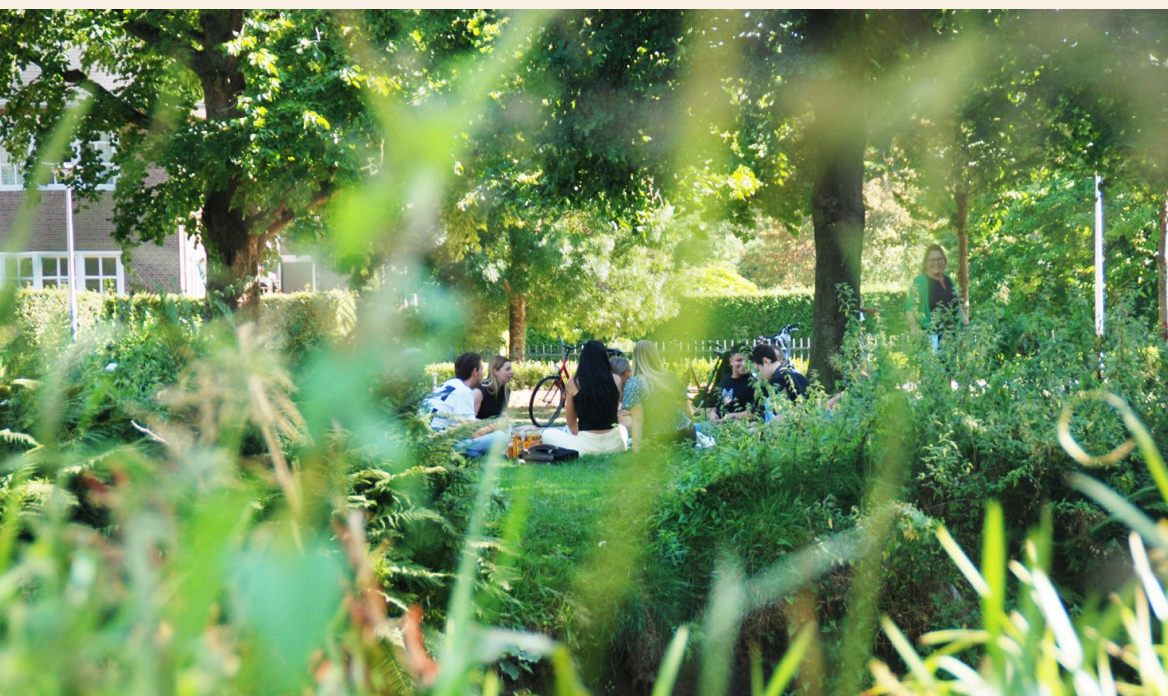

Bron: CLR

Wat valt op?
Het aantal processen-verbaal relatief verzuim is ten opzichte van vorig schooljaar toegenomen. Conform de MAS wordt bij schoolverzuim in eerste instantie ingezet op vrijwillige (jeugd)hulpverlening om problematieken die het verzuim veroorzaken aan te pakken. Daar waar sprake is van verwijtbaar ongeoorloofd schoolverzuim of niet openstaan voor hulpverlening is proces-verbaal vanwege relatief verzuim opgemaakt al dan niet in combinatie met verplichte hulpverlening. Het openbaar ministerie beslist vervolgens of een jongere en/of ouders vervolgd worden voor overtreding van de Leerplichtwet.

Ook het aantal processen-verbaal luxe verzuim (buiten schoolvakanties zonder toestemming op vakantie gaan) is toegenomen. In veel gevallen betreft dit expats die vaker buiten of aansluitend aan de schoolvakanties familie in het buitenland willen bezoeken. Verlof buiten de schoolvakanties is alleen mogelijk als er sprake is van gewichtige omstandigheden, zoals bijvoorbeeld een huwelijk of het overlijden van een naast familielid. Als er geen sprake was van gewichtige omstandigheden, en ouders zonder toestemming buiten de schoolvakanties met vakantie gingen, is proces-verbaal vanwege luxe verzuim opgemaakt.

Het aantal processen-verbaal vanwege absoluut verzuim (leerplichtige jongere staat niet op een school ingeschreven) is afgenomen. In alle gevallen betreft het ouders die een vrijstelling van schoolinschrijving hebben aangevraagd voor hun kind(eren) vanwege bedenkingen tegen de richting van het onderwijs, maar waarbij de aanvraag niet voldeed aan de vereiste voorwaarden voor een dergelijke vrijstelling.

inhoudsopgave

WhatsApp bericht aan een ouder

inhoudsopgave

Absoluut verzuim

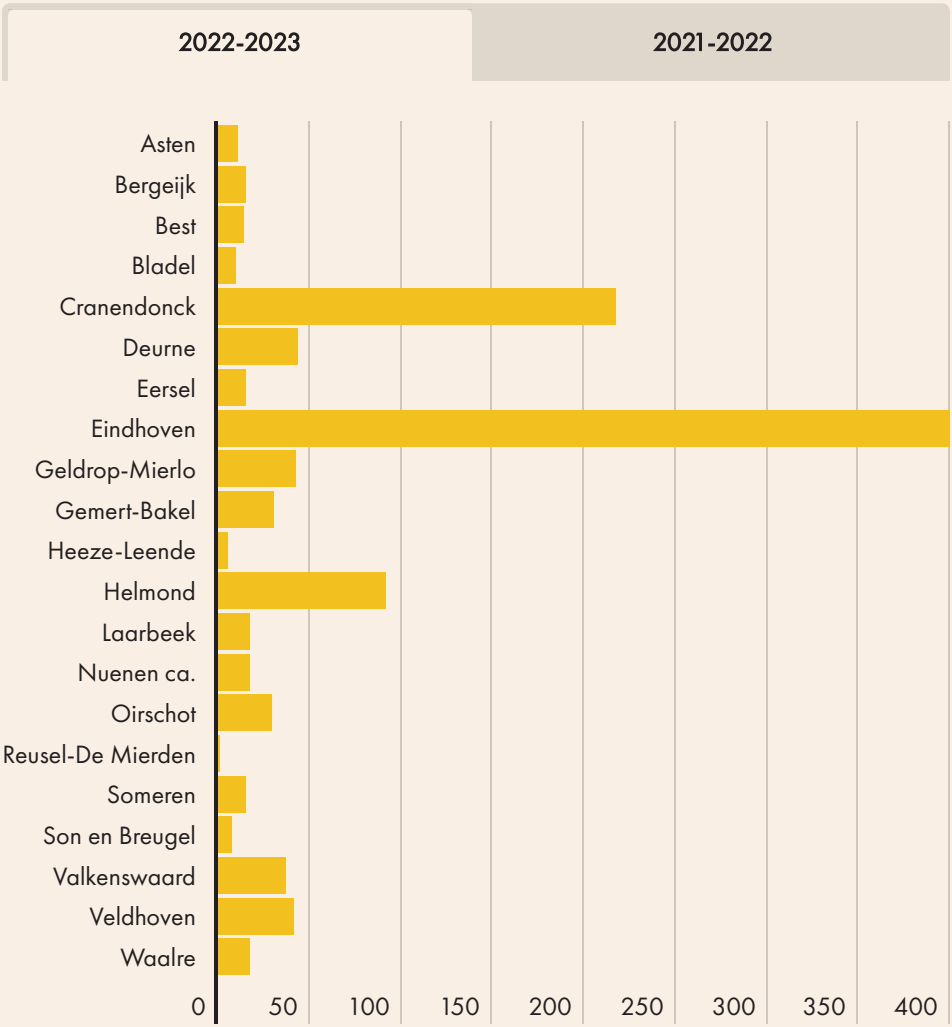
Absoluut verzuim
Bij absoluut verzuim is een leerplichtige of kwalificatieplichtige jongere niet ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling zonder dat de jongere een vrijstelling heeft.

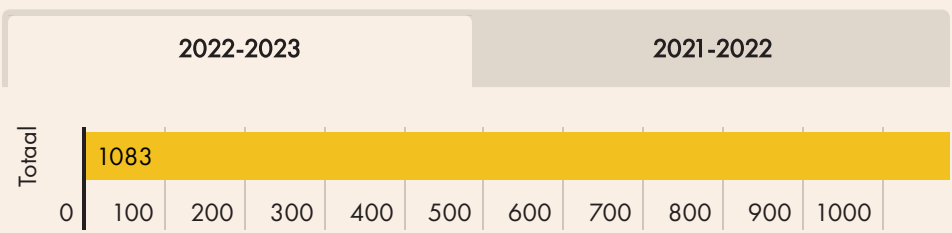
In 2022-2023 heeft leerplicht 1083 meldingen van absoluut verzuim opgepakt. Deze meldingen hadden betrekking op 1079 jeugdigen (1%). Een flinke toename want vorig schooljaar waren er 691 meldingen van absoluut verzuim. Deze toename heeft verschillende redenen.

Doordat het leerlingregistratiesysteem waarmee in de regio gewerkt wordt door leerplicht nu automatisch een werkproces Absoluut verzuim aanmaakt als er meer dan 14 dagen geen schoolinschrijving zichtbaar is, is het aantal gevallen absoluut verzuim in schooljaar 2022-2023 flink toegenomen.

Absoluut verzuim per gemeente schooljaar 2022-2023 en schooljaar 2021-2022

Bron: CLR

Vooral de regiogemeenten met opvanglocaties voor asielzoekers en voor vluchtelingen uit Oekraïne laten een flinke toename zien. Daarnaast zorgt het unieke innovatieve economische profiel van de regio Zuidoost-Brabant voor een grote schaalsprong in inwoners waaronder internationale kenniswerkers, arbeidsmigranten en hun gezinnen. De grote aantallen nieuwkomers zorgt voor druk op de onderwijslocaties voor nieuwkomers. Door ruimtegebrek en gebrek aan onderwijzend personeel kan instroom niet altijd direct gerealiseerd worden.
Met name asielzoekers en vluchtelingen verhuizen regelmatig naar opvanglocaties of asielzoekerscentra in andere regio's of vertrekken weer uit Nederland.
De administratieve verwerking van deze uitschrijvingen in de Basisregistratie Personen vindt in de meeste gevallen later plaats. Dit betekent dat deze jeugdigen nog ingeschreven staan in onze regio maar daar feitelijk al niet meer verblijven. Voor 415 jeugdigen was dit het geval. Voor hen is door het leerlingregistratiesysteem wel een werkproces absoluut verzuim aangemaakt, waarna er door leerplicht een onderzoek is ingesteld. Uitschrijving uit de basisregistratie personen en daarmee afsluiting van het werkproces kan pas plaatsvinden nadat er een inschrijving bij een andere gemeente heeft plaatsgevonden, of als de jeugdige is uitgeschreven uit Nederland.

In schooljaar 2023-2024 (teldatum 1-10-2023) staan 493 van de jongeren op een school ingeschreven en 37 hadden een vrijstelling van schoolinschrijving. 415 zijn verhuisd naar een andere regio of vertrokken uit Nederland. 2 jongeren hebben een startkwalificatie, 78 jongeren zijn inmiddels 18 jaar en worden begeleid door doorstroomcoaches (voorheen RMC). 92 jongeren met een melding absoluut verzuim waren nog in behandeling bij leerplicht.

In schooljaar 2022-2023 zijn 5 processen verbaal opgemaakt tegen ouders omdat hun kind niet ingeschreven stond op een school. In 2021-2022 waren dit 8 processen-verbaal.
De processen-verbaal die zijn opgemaakt tegen ouders hebben niet te maken met eerder beschreven redenen. Het betreft ouders die een vrijstelling van schoolinschrijving hebben aangevraagd vanwege bedenkingen tegen de richting van het onderwijs, maar niet voldoen aan de vereiste voorwaarden voor een dergelijke vrijstelling.

Wat valt op?
De grote stijging in het aantal meldingen absoluut verzuim wordt vooral veroorzaakt door de opvang van asielzoekers en vluchtelingen en de komst van internationale kenniswerkers als gevolg van de schaalsprong in de Brainportregio. Bij aanvang schooljaar 2023-2024 was voor 92% van de leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren geen sprake meer van absoluut verzuim.

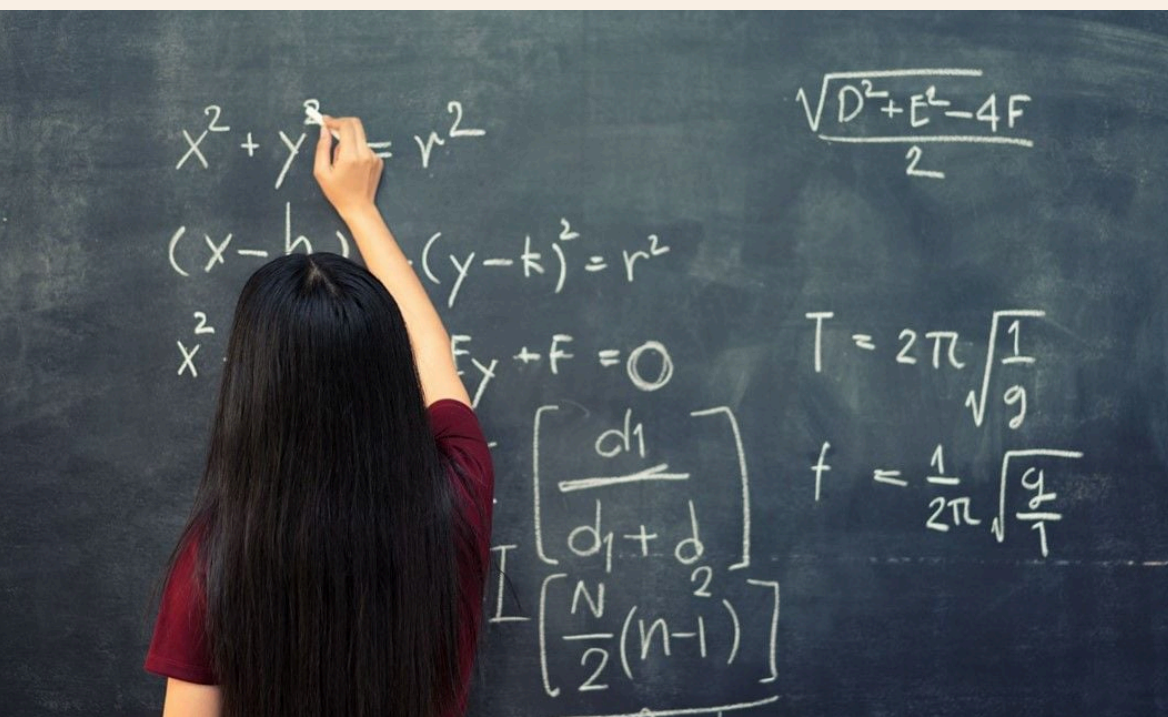
inhoudsopgave

Vrijstellingen

Kinderen van 5 tot 18 jaar die in Nederland wonen, moeten naar school. Soms is vrijstelling van schoolinschrijving mogelijk.
Een vrijstelling wordt jaarlijks door ouders aangevraagd bij de leerplichtambtenaar. Als aan de wettelijke voorwaarden voldaan wordt, krijgen ouders vrijstelling van schoolinschrijving.

Vrijstelling van inschrijving is van toepassing als:

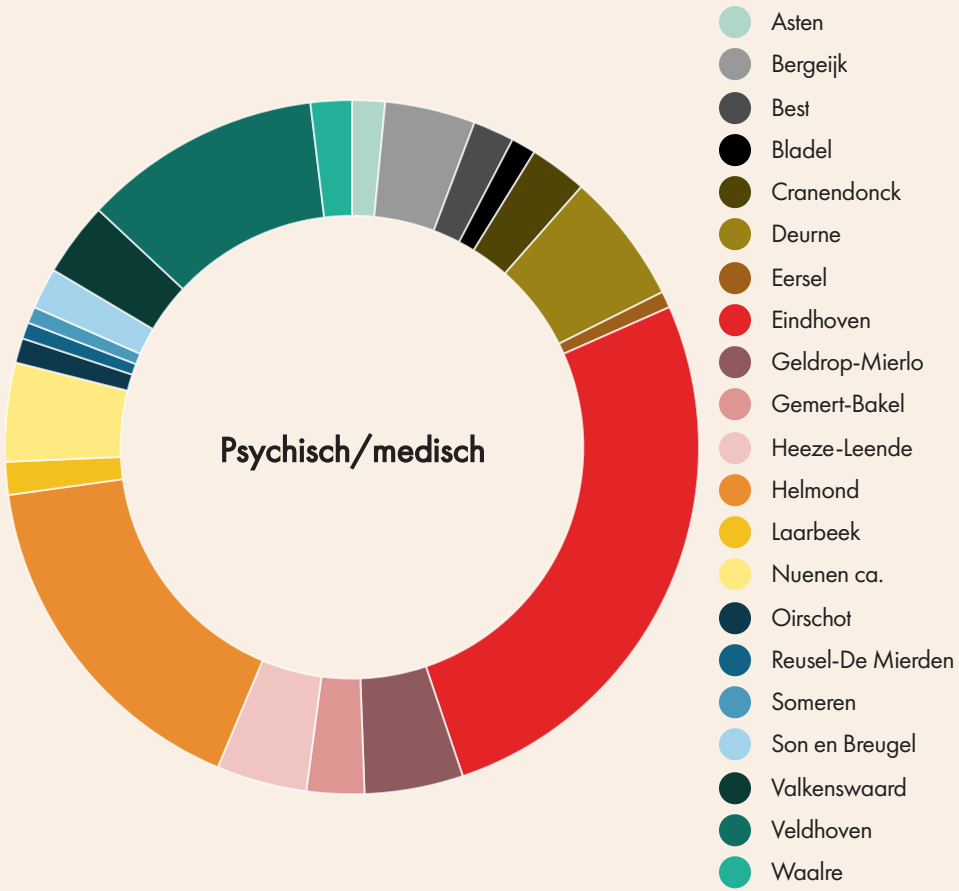
- de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school te worden toegelaten (artikel 5 sub a Leerplichtwet);
- de ouders/verzorgers tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning gelegen scholen overwegende bedenkingen hebben (artikel 5 sub b Leerplichtwet);
- de jongere als leerling ingeschreven staat op een school in het buitenland en deze school ook geregeld bezoekt (artikel 5 sub c Leerplichtwet);
- er bijzondere omstandigheden zijn waarbij aangetoond kan worden dat de kwalificatieplichtige jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet (artikel 15 Leerplichtwet).

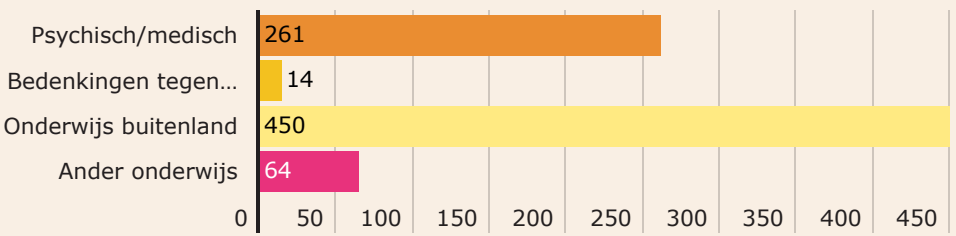

inhoudsopgave

Aantal en soort vrijstellingen per gemeente schooljaar 2022-2023

Psychisch/medisch

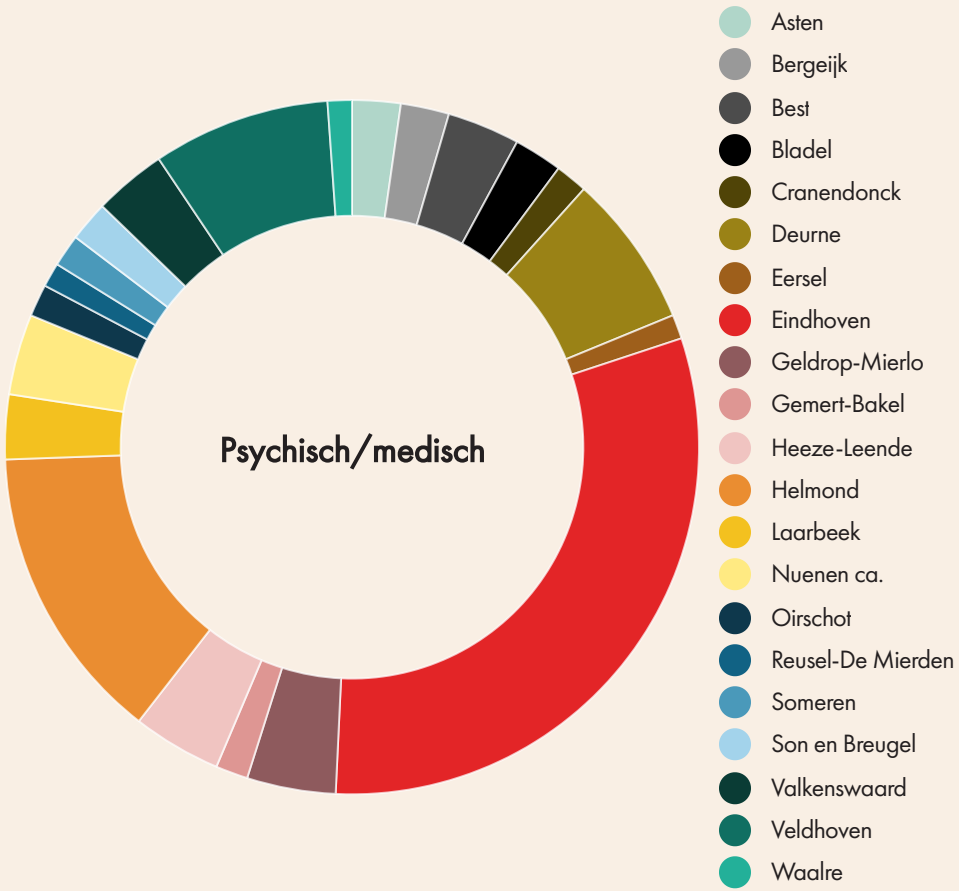

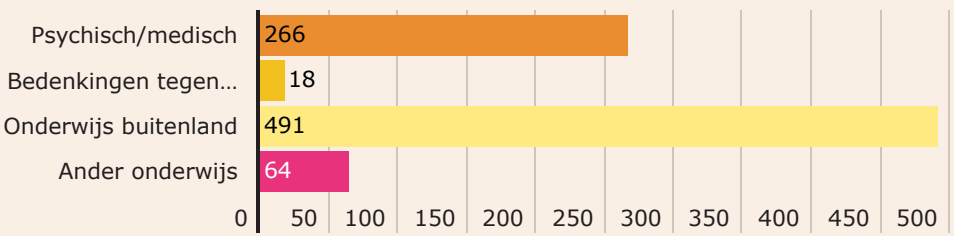
Bron: CLR

inhoudsopgave

Aantal en soort vrijstellingen per gemeente schooljaar 2021-2022

Psychisch/medisch

Bron: CLR

Wat valt op?

In 2022-2023 is in totaal 789 keer vrijstelling van leerplicht verleend (0,8%), in vergelijking met 839 (0,8%) in 2021-2022. 57% van de vrijstellingen betreft het volgen van onderwijs in het buitenland. Dit komt doordat een aantal gemeenten geografisch direct aan België grenst. Hierdoor kunnen ouders ook kiezen voor onderwijs 'over de grens'.

261 van alle jeugdigen (0,3%) in de regio Zuidoost-Brabant heeft een vrijstelling wegens psychische of lichamelijke gronden. Eenzelfde percentage als in schooljaar 2021-2022.

- 04 van de 261 betreft jonge kinderen (5 en 6 jarigen) die verblijven op gespecialiseerde kindercentra. Deze kinderen stromen veelal op een later moment uit naar onderwijs.
- 64 jeugdigen die in schooljaar 2022-2023 een vrijstelling wegens psychische of lichamelijke gronden hadden, gaan miv schooljaar 2023-2024 naar school.
- 36 jeugdigen zijn inmiddels 18 jaar geworden en hebben daarom geen vrijstelling meer. Zij zijn, waar nodig, warm overgedragen aan het Doorstroompunt voor verdere begeleiding.
- 15 jeugdigen zijn afkomstig van het voortgezet speciaal onderwijs met uitstroom arbeidsmarkt of dagbesteding. Ook zij zijn warm overgedragen aan het Doorstroompunt voor verdere begeleiding door de doorstroomcoach 'Jongeren in een kwetsbare positie'.

Mail van leerplicht aan jongere, ouders en betrokken instanties

Op di 31 okt 2023 om 11:05 schreef Janneke (leerplichtambtenaar):
Goedemorgen allemaal,
Omdat Maartje op 5 maart jongstleden 18 jaar is geworden, draag ik haar over aan de doorstroomcoach, Johan de Vries, verbonden aan onze gemeente. Vanochtend heb ik de docenten van het Ster college gesproken en ik ben heel blij dat Maartje een goede start heeft gemaakt op het Ster college.
Met ondersteuning van het begeleidingsbureau neemt ze weer deel aan het onderwijs en dat is superknap van haar.
Aangezien Maartje nog geen startkwalificatie heeft behaald zal de doorstroomcoach haar blijven volgen.
Mochten jullie zelf vragen hebben m.b.t. onderwijs mogen jullie ook zelf contact met de doorstroomcoach opnemen, hieronder vinden jullie zijn contactgegevens.
We hebben samen een heel traject afgelegd met als doel dat Maartje weer deel zou nemen aan onderwijs. Het is heel fijn dat dit gelukt is.
Rest mij nog om Maartje heel veel succes te wensen en bedankt voor de fijne samenwerking.

Met vriendelijke groet,
Janneke
Leerplichtambtenaar

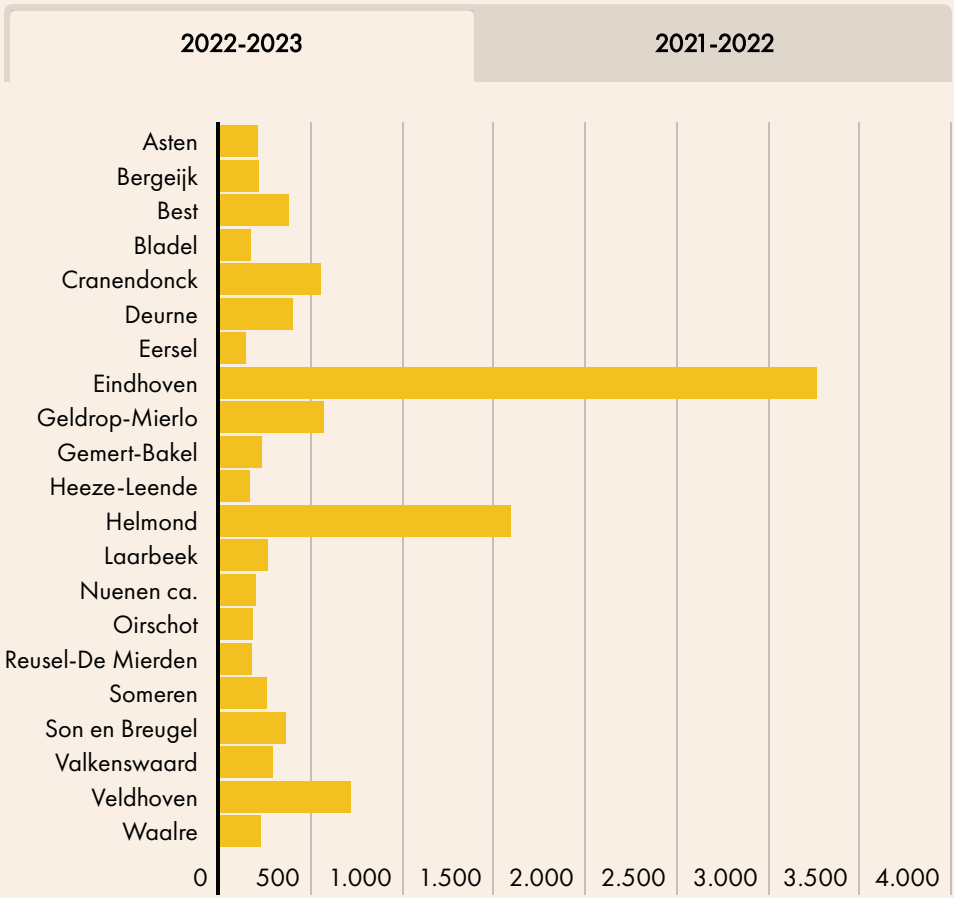
Reactie ouder:
Beste Janneke,
dank voor al je moeite en inzet. Het werd zeer gewaardeerd. We houden je op de hoogte zoals besproken :)

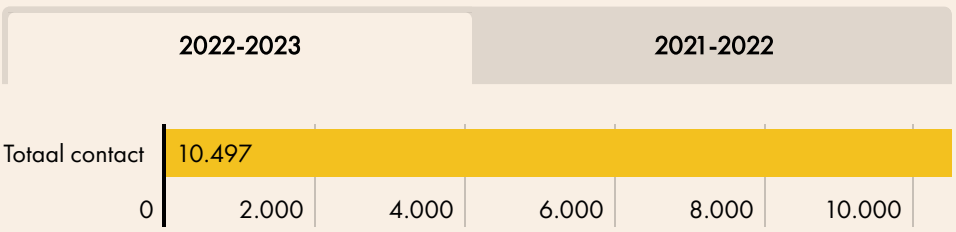
inhoudsopgave

Contact en inzet leerplicht

Naast meldingen over verzuim of vrijstellingsaanvragen wordt ook om andere redenen contact opgenomen met en inzet gevraagd van leerplicht. Bijvoorbeeld vanwege leerlingen met gedrags- of motivatieproblemen, vragen over verlof of conflicten tussen ouders, leerlingen en de school.

Aantal meldingen bij leerplicht per gemeente schooljaar 2022 - 2023

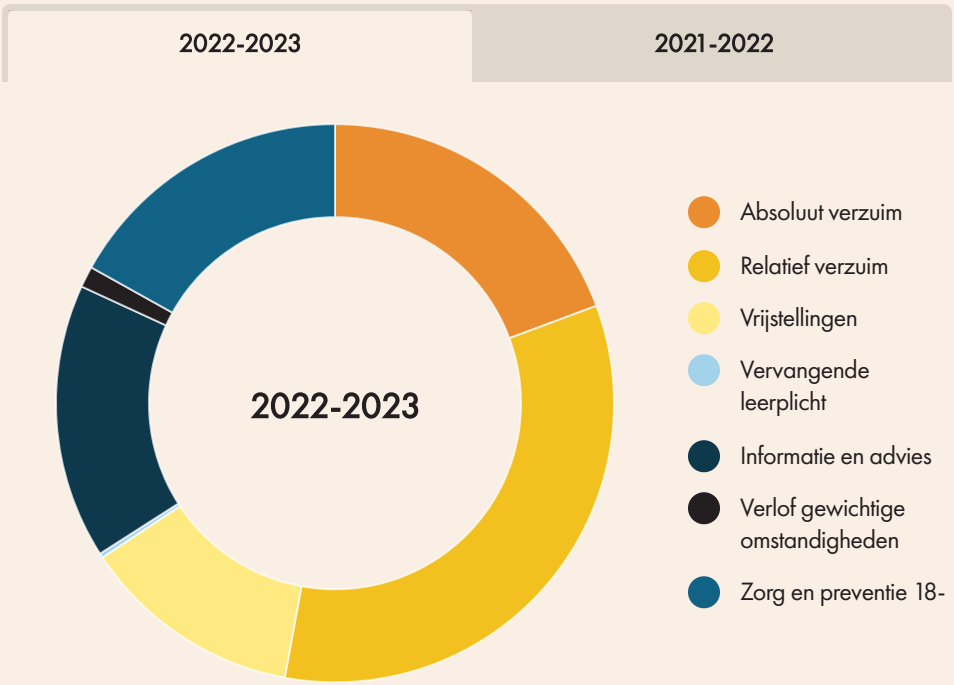

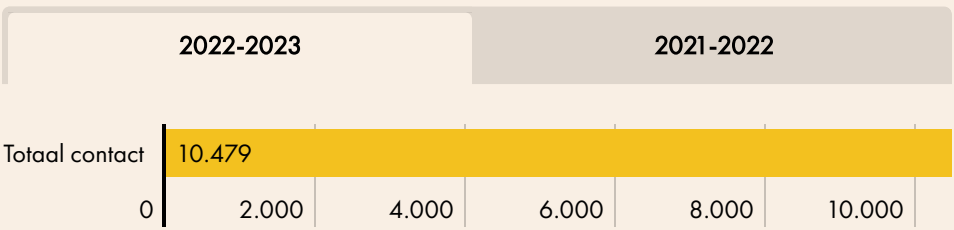
Bron: CLR

inhoudsopgave

Wat valt op?
In schooljaar 2022-2023 is in totaal 10.497 keer inzet gevraagd van leerplicht in de regio Zuidoost-Brabant, 1.422 meer dan in 2021-2022.
Deze inzet had betrekking op 7.431 (7%) kinderen en jongeren woonachtig in de regio. Dit betekent dat voor een aantal jongeren meerdere malen een melding bij leerplicht is gedaan.

Soort werkproces schooljaar 2022-2023 regio Zuidoost-Brabant

Bron: CLR

Werkprocessen toelichting
Zie voor de werkprocessen Absoluut verzuim, relatief verzuim en vrijstellingen de eerder in dit jaarverslag opgenomen cijfers en toelichting.
Vervangende leerplicht betreft kwalificatieplichtige jongeren (dit zijn jongeren die nog onder de Leerplichtwet vallen) die zonder diploma het voortgezet onderwijs verlaten en een Entree-opleiding volgen in het mbo.
Verlof gewichtige omstandigheden betreft aanvragen van ouders voor verlof van meer dan 10 schooldagen buiten de schoolvakanties. Naast verlof vanwege bijv. een huwelijk of overlijden van een naast familielid, wordt extra verlof alleen toegekend als het gaat om omstandigheden die buiten de wil of invloedsfeer van ouders of jongere liggen. De leerplichtambtenaar besluit of hiervan sprake is en of verlof meer dan 10 schooldagen wordt toegekend.
Informatie en advies betreft de beantwoording van vragen van o.a. ouders, jongeren, school, ketenpartners over leerplicht en schoolgang gerelateerde zaken.
Zorg en preventie betreft de inzet van leerplicht voor jongeren voor wie extra inspanning t.a.v. schoolgang of een schoolvervangend traject nodig is.

Wat valt op?
Het aantal jongeren waarover contact is geweest met leerplicht is ten aanzien van alle soorten werkprocessen toegenomen.
In vergelijking met vorig jaar is er een duidelijk toename zichtbaar in het aantal werkprocessen relatief en absoluut verzuim. Voor absoluut verzuim geldt dat dit een direct gevolg is van de komst van asielzoekers, Oekraïense vluchtelingen en expats in onze regio. De toename van het aantal werkprocessen relatief verzuim en zorg en preventie, was vorig schooljaar al zichtbaar en is ook dit schooljaar nog van invloed.

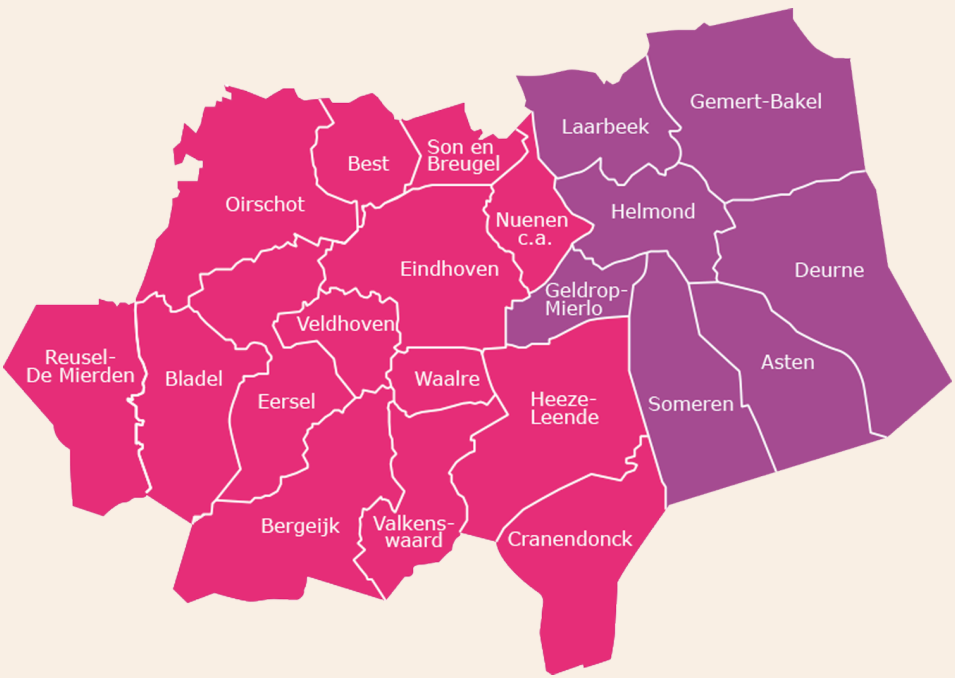

Bron: CLR

inhoudsopgave

Doorstroompunten regio 37 Zuidoost-Brabant (voorheen) RMC

Doorstroompunten regio 37 Zuidoost-Brabant
De gemeente Eindhoven is de contactgemeente voor regio 37. De regio bestaat uit 2 subregio's: 1. Eindhoven-de Kempen en 2. Helmond-de Peel. Elke regio heeft een eigen Doorstroompunt voor de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaters. Vanuit het Doorstroompunt krijgen jongeren tussen 18 en 23 jaar, die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, begeleiding van doorstroomcoaches naar school, werk, een combinatie van beide of hulpverlening. Daarnaast volgen de doorstroomcoaches de deelname aan onderwijs en arbeid van de jongeren in een kwetsbare positie (jikp).

inhoudsopgave

Definitie Nieuwe voortijdig schoolverlaters:
Jongeren tot 23 jaar die in het schooljaar 2022-2023 zijn uitgeschreven van school, nog geen startkwalificatie hebben en op 1 oktober 2023 niet ingeschreven staan aan een opleiding. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op tenminste niveau 2, of een havo- of vwo-diploma.

Definitie Voortijdig schoolverlaters 1 schooljaar (ook wel oud vsv' ers genoemd): Jongeren die in eerdere schooljaren zijn uitgevallen van school, nog geen 23 jaar zijn, geen startkwalificatie hebben en niet opnieuw staan ingeschreven aan een onderwijsinstelling.

Definitie Jongeren in een kwetsbare positie (jikp):
Jongeren van 16 tot 23 jaar die uitstromen uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, Entree en vmbo-basis beroepsgerichte leerweg. In de regio Zuidoost-Brabant vallen ook jongeren met een migratieachtergrond die Eerste Opvangonderwijs volgen onder deze doelgroep.

Voor meer informatie zie het dashboard van duo via de link:
Dashboards vsv en jikp (rijkscloud.nl)

Ontwikkelingen: Wetsvoorstel van school naar duurzaam werk[4]

Het nieuwe wetsvoorstel van school naar duurzaam werk is in de zomer van 2023 in internetconsultatie gegaan. Eind 2024 zal deze in de kamer behandeld worden en de verwachting is dat deze op 1 augustus 2025 in werking zal treden. Deze vormt de basis voor het nieuwe regionale programma 2025-2029 en de taken van de Doorstroompunten 2025-2029. De belangrijkste wijzigingen zijn:

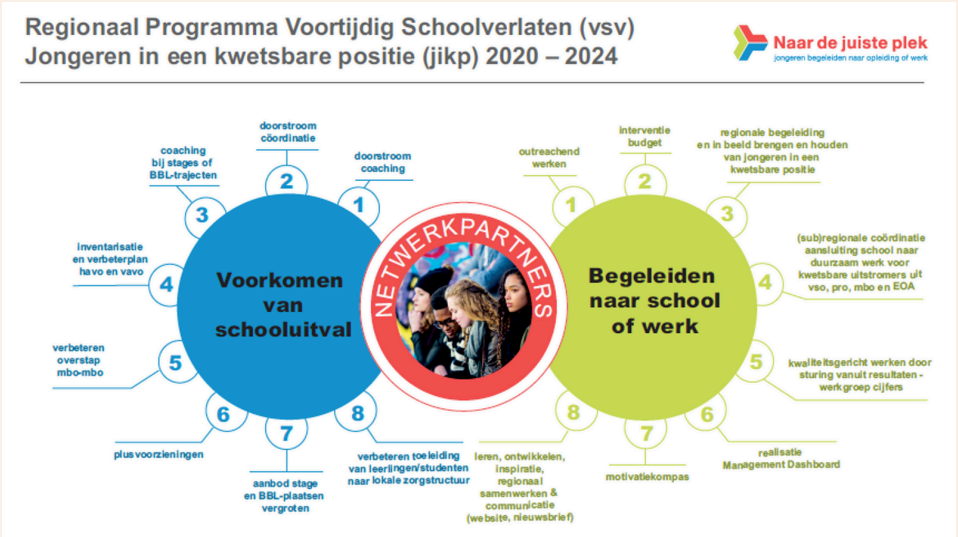
- Verhoging van de huidige leeftijd van de doelgroep voortijdig schoolverlaten van 23 naar 27 jaar. Dit betekent dat vanaf 1 augustus 2025 jongeren tot 27 jaar begeleidt kunnen worden door doorstroomcoaches (voorheen RMC-loopbaanbegeleiders). Daarnaast krijgen ook afdelingen Werk & Inkomen van gemeenten een rol om vsv'ers te begeleiden naar werk.
- Aanpassing definities voortijdig schoolverlaten: het onderscheid tussen de begrippen "voortijdig schoolverlater" en "jongere in een kwetsbare positie" vervalt.
- Verandering indicator "vsv'er een jaar later naar onderwijs naar indicator "Not in Education, Empowerment ,of Training (NEET)". Deze indicator is Europees vergelijkbaar en meet of jongeren werk vinden en houden en maakt de resultaten van regio's zichtbaar.
- Wettelijke verankering samenwerking tussen mbo-instelling, het Doorstroompunt en gemeente op casusniveau, met een regionaal programma en met gezamenlijke financiering.

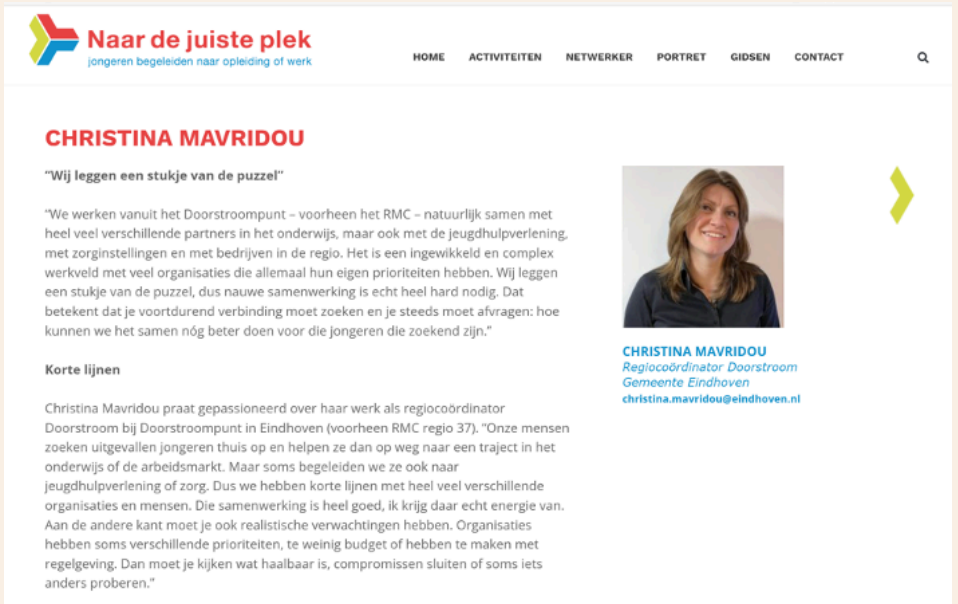
Regionaal Programma Voortijdig schoolverlaten en Jongeren in een kwetsbare positie

Voor een succesvolle aanpak van voortijdig schoolverlaten is een goede samenwerking met onderwijs en ketenpartners in de regio noodzakelijk. Het huidige regionale programma "Voortijdig schoolverlaten en Jongeren in een kwetsbare positie"[5] opgesteld voor de schooljaren 2020-2024 door de 21 gemeenten en onderwijspartners vo en mbo wordt met een jaar verlengd tot 1 augustus 2025. Deze verlenging hangt samen met het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk'. In 2024 zal in de regio een nieuw regionaal programma worden opgesteld voor de periode 2025-2029.

4 https://www.internetconsultatie.nl/jeugdwerkgelegenheid/document/11512

5 Uitvoeringsprogramma VSV en JiKP 2020-2024 (naardejuisteplek.nl)

Ga voor een artikel met de doorstoomcoördinator naar:
Christina Mavridou - naardejuisteplek.nl

inhoudsopgave

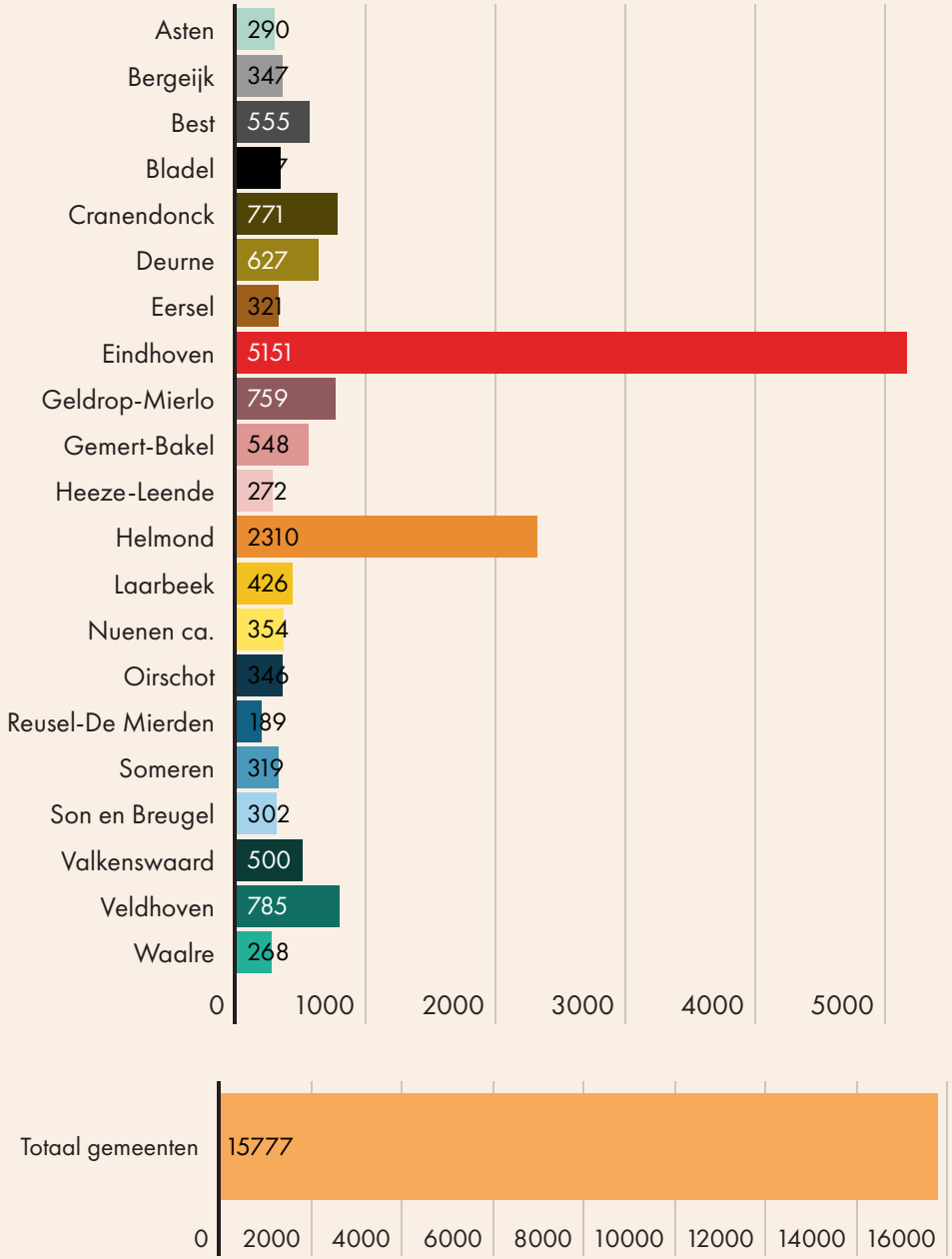
Jongeren zonder startkwalificatie

Op 1 oktober 2022 woonden er 15.777 jongeren van 18 tot 23 jaar in de regio Zuidoost-Brabant die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Deze jongeren vallen niet meer onder de Leerplichtwet. Het merendeel van deze jongeren volgt gewoon onderwijs. De jongeren die op een school staan ingeschreven en verzuimen èn jongeren die de school (dreigen te) verlaten zonder startkwalificatie vormen de doelgroep voor de doorstroomcoaches.

De inzet van het Doorstroompunt is erop gericht dat jongeren het onderwijs zoveel als mogelijk verlaten met een startkwalificatie. Dit vergroot de kansen op een duurzame plek op de arbeidsmarkt.

Aantal 18-23 jarigen regio Zuidoost-Brabant dat nog geen startkwalificatie heeft behaald.

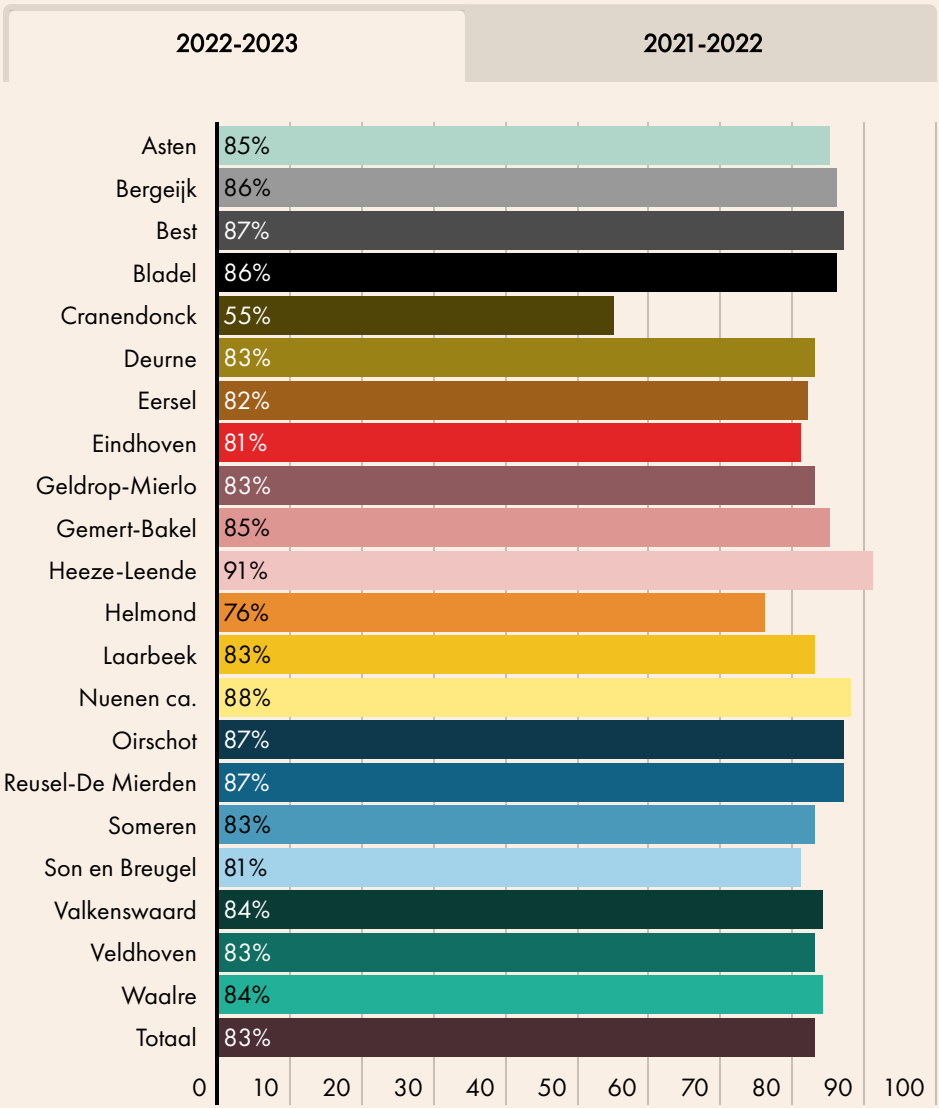

Peildatum 1-10-2022 Bron: CLR

inhoudsopgave

Wat valt op?
Op 1 oktober 2022 had 83% van de 22-jarigen in de regio Zuidoost-Brabant een startkwalificatie behaald, 2% meer dan het jaar daarvoor. Een groot deel van de jongeren die nog geen startkwalificatie heeft behaald zit op school en zal met een startkwalificatie de school verlaten.

Aantal startkwalificaties 22 jarigen per woongemeente

Peildatum 1 oktober 2022. Bron: CLR

Wat valt op?

Met name in gemeenten met opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen is een afname zichtbaar van het aantal 22-jarigen met een startkwalificatie. Veel van deze jongeren heeft een onderwijsdiploma behaald in Oekraïne of volgt naast het nieuwkomersonderwijs nog online voortgezet onderwijs in Oekraïne. DUO registreert buitenlandse diploma's niet als een startkwalificatie wat resulteert in een lager percentage jongeren met een startkwalificatie.

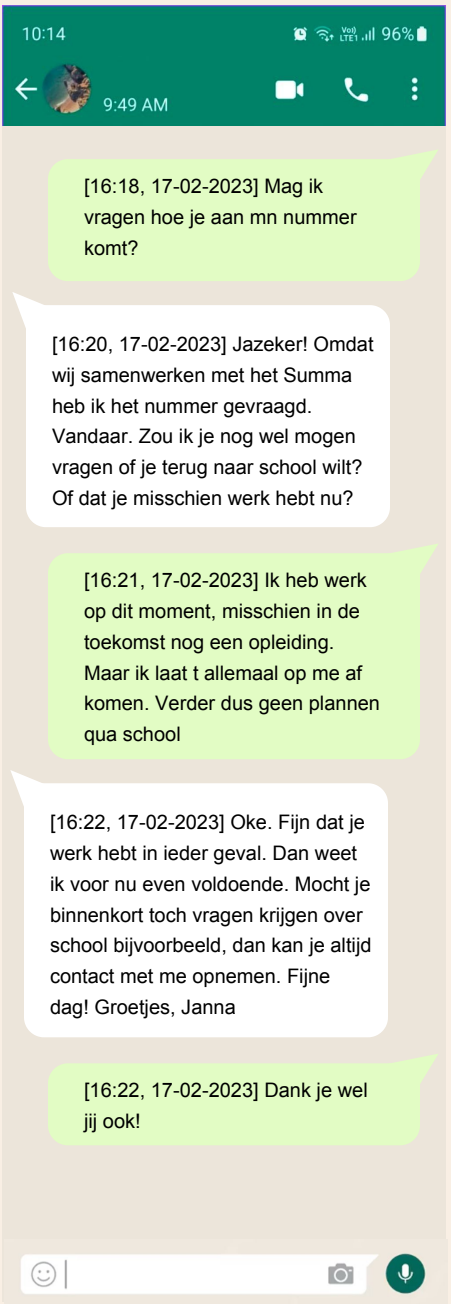
Daarnaast wordt de afname in een aantal gemeenten veroorzaakt door vluchtelingen afkomstig uit andere landen dan Oekraïne. Ook voor deze jongeren geldt dat zij geen startkwalificatie kunnen hebben behaald in Nederland. Veel van hen verblijft slechts kort in een opvanglocatie zoals een AZC en stroomt dan door naar een opvanglocatie elders in het land of vertrekt weer uit Nederland. Deze jongeren drukken negatief op het percentage jongeren met een startkwalificatie.

In het jaarverslag ontbreekt informatie over het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv) in schooljaar 2022-2023. Die informatie is bij het samenstellen van het jaarverslag namelijk nog niet beschikbaar. Het ministerie van OCW maakt in maart 2024 de voorlopige vsv cijfers bekend.

inhoudsopgave

WhatsApp bericht doorstroomcoach en jongere

Nieuwe voortijdig schoolverlaters

Voorlopige vsv'ers betreft de groep jongeren die op 1 oktober 2022 ingeschreven staan aan een voortgezet onderwijsschool of mbo-instelling maar die op 1 oktober 2023 niet meer ingeschreven staan en geen startkwalificatie hebben behaald. Deze cijfers worden in de definitieve cijfers gecorrigeerd voor onderstaande situaties:

- -ongeren met het mbo-diploma niveau 1, die minimaal 12 uur per week werken;
- jongeren onder de 18 met een vrijstelling Leerplichtwet;
- jongeren die op 1 oktober als niet bekostigd staan ingeschreven en vóór 1 januari een startkwalificatie halen;
- particulier onderwijs, politie- of defensieopleidingen;
- eerstejaars Nieuwkomers (dit zijn in het vo ingeschreven jongeren met een migrantenachtergrond die korter dan 1 jaar in Nederland zijn).

In november 2024 worden de definitieve cijfers over 2022-2023 gepubliceerd.

4 maart 2024 heeft het ministerie van OCW de voorlopige vsv cijfers 2022-2023 bekend gemaakt[1]

Wat valt op?

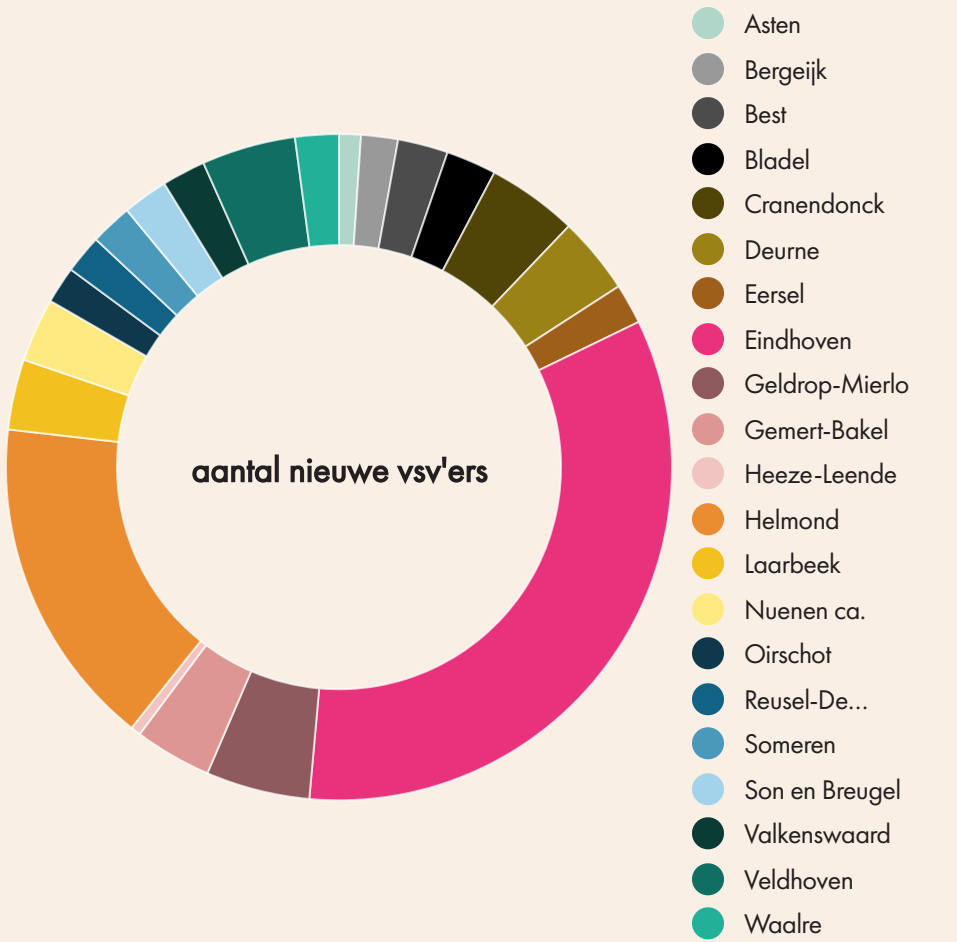
In schooljaar 2022-2023 waren er landelijk 30.245 (2,38%) nieuwe voortijdig schoolverlaters, t.o.v. 30.520 (2,37%) in schooljaar 2021-2022. Dit is nog steeds erg hoog. In regio Zuidoost-Brabant is sprake van een daling van het aantal nieuwe vsv'ers van 1313 (2,39%) in schooljaar 2021-2022[1] naar 1229 nieuwe vsv'ers (2,27%) in 2022-2023.

[1] pdf (overheid.nl)

inhoudsopgave

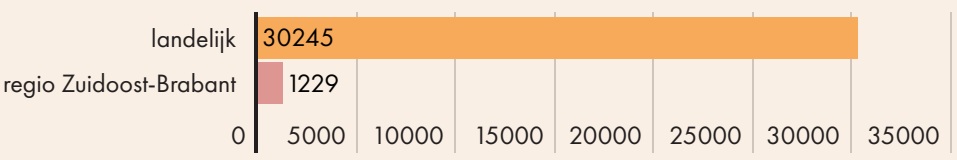
Voorlopige vsv cijfers 2022-2023

aantal nieuwe vsv'ers | % nieuwe vsv'ers

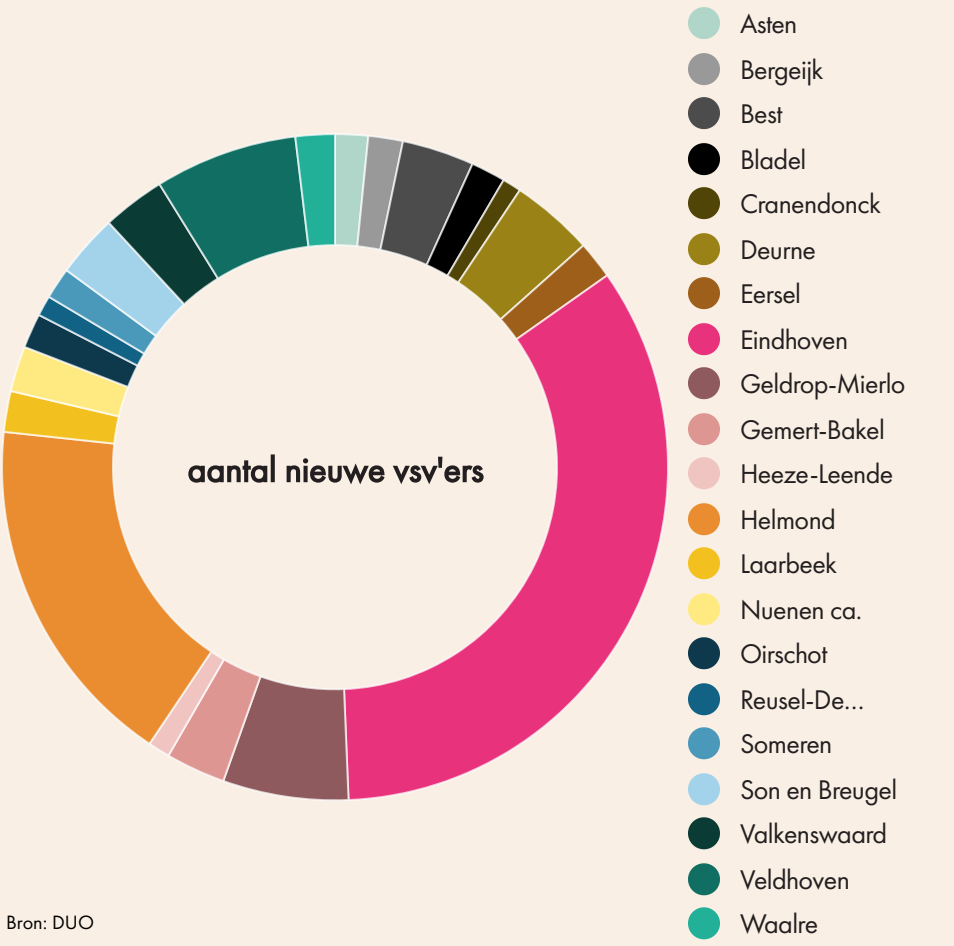
Bron: DUO

aantal nieuwe vsv'ers | % nieuwe vsv'ers

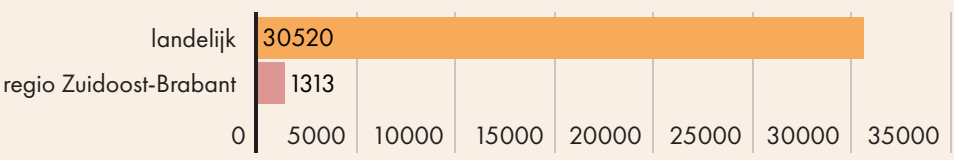
2021-2022

aantal nieuwe vsv'ers | % nieuwe vsv'ers

Bron: DUO

aantal nieuwe vsv'ers | % nieuwe vsv'ers

[1] pdf (overheid.nl)

inhoudsopgave

Verzuim 18+

De meeste jongeren vallen uit als zij ouder zijn dan 18 en dus niet meer leerplichtig of kwalificatieplichtig. Het gaat dan vooral om jongeren in het mbo.

Deze jongeren vallen vanwege hun leeftijd niet meer onder de Leerplichtwet en er kan daarom ook niet handhavend worden opgetreden bij verwijtbaar ongeoorloofd schoolverzuim. Om verzuim en schooluitval onder 18+-ers terug te dringen nemen doorstroomcoaches op alle mbo's in de regio deel aan interne zorgoverleggen en zorg- en adviesteams waaraan ook andere externe partijen zoals schoolmaatschappelijk werk en GGD deelnemen. De doorstroomcoaches kunnen bemiddelen, meedenken en hebben een goed beeld van de sociale kaart.
Op deze wijze komen risico- en zorgleerlingen tijdig in beeld zodat de school en de doorstroomcoach actie kunnen ondernemen naar de leerling om uitval te voorkomen. Mocht de leerling toch uitvallen, dan is het gemakkelijker om in contact te komen met hem/haar en een passend vervolgtraject in te zetten.
Om te voorkomen dat ongeoorloofd schoolverzuim tot schooluitval leidt, is het belangrijk dat school en, bij continuering van verzuim, de doorstroomcoach snel in gesprek gaat met een jongere die zonder geldige reden verzuimt. Met goede afspraken tussen jongere, school en de doorstroomcoach kan voorkomen worden dat jongeren uitvallen.

inhoudsopgave

Verzuimmeldingen leerlingen 18+ regio Zuidoost Brabant

2022-2023

Voortgezet Onderwijs | MBO | Totaal

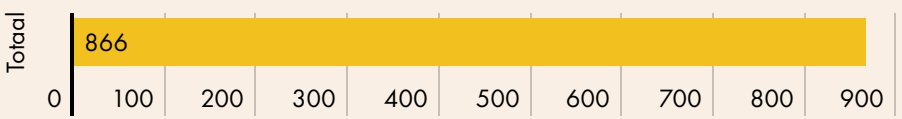

2021-2022

Voortgezet Onderwijs | MBO | Totaal

2022-2023 | 2021-2022

Bron: CLR

Wat valt op?

Het totaal aantal verzuimmeldingen voor 18+ leerlingen is afgenomen met 8%. Deze afname wordt veroorzaakt door een lager aantal verzuimmeldingen over mbo-studenten. Het aantal verzuimmeldingen in het voortgezet onderwijs is toegenomen met 45%.

Het Doorstroompunt ziet dat er grote verschillen tussen scholen zijn in registratie en melding van verzuim van 18+ leerlingen. De afname van het aantal verzuimmeldingen wordt ook deels veroorzaakt doordat scholen niet al het verzuim melden maar verzuim alleen melden als er schooluitval dreigt. Landelijk is eenzelfde beeld zichtbaar. Relevant hierbij is dat áls school al het verzuim zou melden, dit de beschikbare capaciteit van doorstroomcoaches te boven zou gaan. Aansluitend bij de landelijke werkwijze wordt in schooljaar 2023-2024 daarom een aangepaste werkwijze ten aanzien van verzuim ingevoerd op en met mbo-scholen in de regio. Centraal hierin staat dat preventieve inzet gericht wordt ingezet op jongeren waarbij volgens school sprake is van een hoog risico op schooluitval.

Werkwijze

1. Doorstroomcoaches voeren een toekomstgesprek met jongeren die gaan stoppen met hun opleiding en waarbij de school aangeeft dat er nog geen vervolgstappen bekend zijn. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een webapplicatie ‘overgang mbo-mbo, waarin de mbo-scholen jongeren die de school verlaten, dan wel zich aanmelden voor een vervolgopleiding registreren. Op deze wijze kan de doorstroomcoach de jongeren volgen en gericht actie inzetten op jongeren zonder vervolg mbo-opleiding.
2. Doorstroomcoaches voeren preventieve gesprekken met diè jongeren, waarbij acties van school tot onvoldoende resultaat leiden en die volgens de mbo-school een grote kans op uitval hebben.
3. Doorstroomcoaches continueren huisbezoeken bij jongeren die ingeschreven staan aan een school maar niet meer naar school gaan en waar school geen contact mee krijgt. Deze actie wordt actief onder de aandacht gebracht bij scholen zodat tijdig en preventief een huisbezoek kan worden afgelegd.

inhoudsopgave

WhatsApp bericht doorstroomcoach en jongere

inhoudsopgave

Doorstroomcoaching (dreigende) voortijdig schoolverlaters
Begeleiding van jongeren tussen de 18 en 23 jaar die zonder startkwalificatie de school verlaten hebben en van jongeren die dreigen uit te vallen. Het doel is het behalen van een startkwalificatie en daarmee het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters. Begeleiding bestaat uit hulp bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk, een combinatie van beide of hulpverlening.

inhoudsopgave

Kaart doorstroomcoaches aan voortijdig schoolverlaters

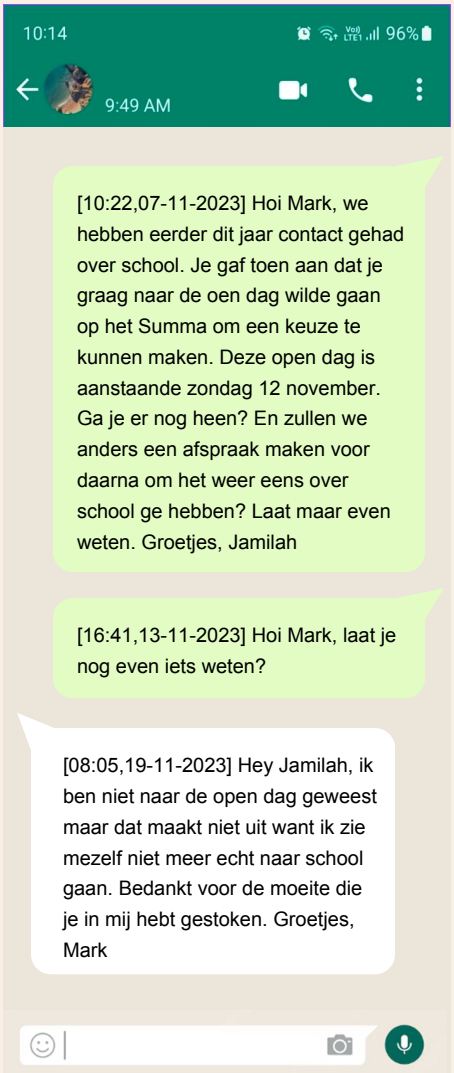

Jongeren die ingeschreven staan op een school maar vsv'er dreigen te worden, kunnen op eigen initiatief of via doorverwijzing van school terecht bij het Doorstroompunt voor begeleiding. Gedurende schooljaar 2022-2023 zijn de doorstroomcoaches gestart met een pro-actievere benadering van vsv'ers. In plaats van het sturen van een brief worden alle jongeren die gedurende het schooljaar vsv'er worden, direct telefonisch, via WhatsApp of via een kaart benaderd door de doorstroomcoaches met de vraag wat hun situatie is en of zij begeleiding willen bij het zoeken naar een passende opleiding of werk. Jongeren die in eerdere schooljaren vsv'er zijn geworden ontvangen jaarlijks een kaart van de doorstroomcoach. De reacties van jongeren betreffende hun actuele situatie worden geregistreerd in het regionale leerlingregistratiesysteem. De jongeren waar geen contact mee gekregen wordt ontvangen een brief en als daar geen reactie op komt, volgt er een onaangekondigd huisbezoek. Door de pro-actievere benadering vindt een betere voorselectie voor huisbezoeken en intake-gesprekken plaats. Hierdoor wordt de inzet van doorstroomcoaches gerichter ingezet op jongeren die begeleiding willen en op jongeren voor wie begeleiding echt nodig is.

inhoudsopgave

WhatsApp bericht doorstroomcoach en jongere

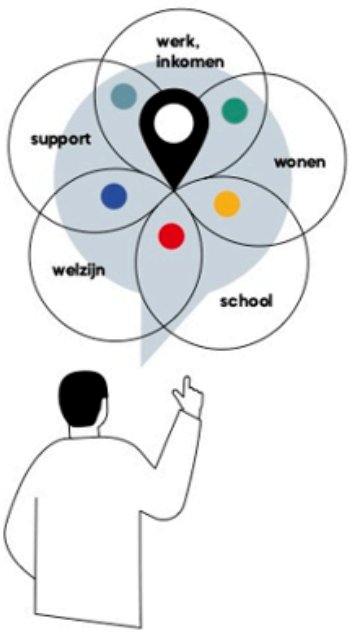

In 2022-2023 zijn in totaal 1390 kaarten naar vsv'ers gestuurd en 860 brieven naar diegenen die niet reageerden op de kaart.

Jongeren die aangeven begeleiding te willen, worden uitgenodigd voor een intakegesprek. Tijdens een gesprek wordt, anders dan voorheen, niet alleen naar onderwijs of arbeid gekeken, maar worden alle leefgebieden van de jongeren in beeld gebracht. Waar nodig wordt, met toestemming van de jongeren, contact gezocht met betrokken partijen, zoals wijkteam medewerkers. Na een intakegesprek wordt voor jongeren die ondersteuning willen bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk of een combinatie van beide, of die ondersteuning nodig hebben op een of meerdere andere leefgebieden, een begeleidingstraject opgestart door de doorstroomcoach. Uitgangspunt hierbij zijn de mogelijkheden, interesses en talenten van jongeren. Van belang is om helder te krijgen wat de oorzaak van de schooluitval is en wat een jongere nodig heeft om een nieuwe opleiding succesvol af te ronden. Hierdoor kan maatwerk, persoonlijke begeleiding en een passend advies worden geboden. Soms is hulpverlening voorliggend of kan de jongere beter toegerust aan een nieuwe opleiding beginnen door eerst een ander traject te volgen. De doorstroomcoach kan verschillende instrumenten inzetten, zoals interesse- en persoonlijkheidstesten, en heeft intensief contact met (mbo-)scholen en hulpverlenende instanties.
Doordat met de jongere breder gekeken wordt naar zijn/haar totale situatie en dus naar alle leefgebieden en wat daarop nodig is, nemen begeleidingstrajecten meer tijd in beslag.

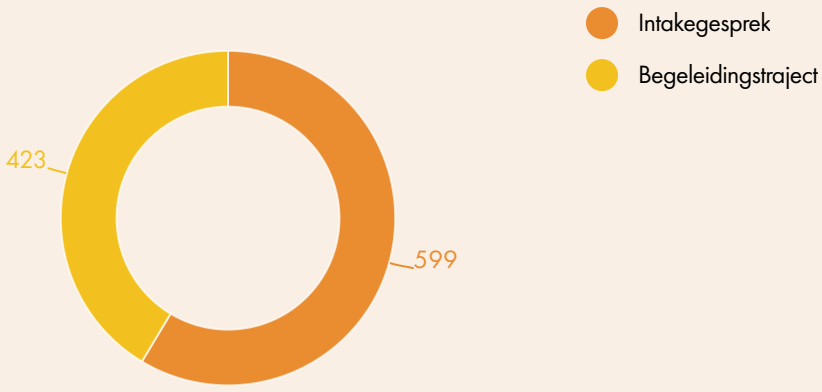
Template intakegesprek

1. Opleidingen (advies basisschool/VO)
2. Werk/inkomen/schulden
3. Wonen (gezin, woonsituatie)
4. Welzijn/Gezondheid (psychisch/lichamelijk, diagnoses, drugsgebruik)
5. Dagbesteding/Vrije tijd (hobby's)
6. Support/Netwerk (Ouders, vrienden, hulpverlening)
7. Talenten en ontwikkelpunten (zelfbeeld)
8. Toekomstplan
9. Doel van het traject/Vervolgstappen

Aantallen intake en begeleiding doorstroomcoaches

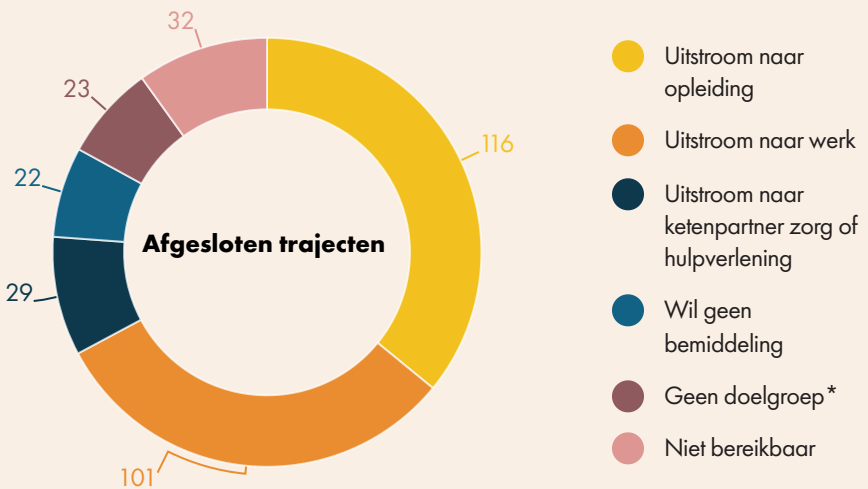
2022-2023 | 2021-2022

Bron: CLR

Aan het einde van schooljaar 2022-2023 was van 323 begeleidingstrajecten het resultaat bekend.

Resultaat begeleidingstrajecten vsv'ers nieuw en > 1 schooljaar regio Zuidoost-Brabant

*Geen doelgroep: startkwalificatie behaald, 23 jaar of ouder, onterechte melding, hoogst haalbare bereikt, onderzoek GAB/BRP, verhuisd buiten regio

inhoudsopgave

Wat valt op?

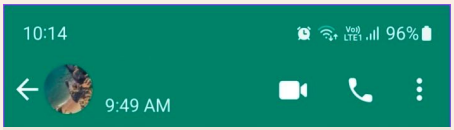
Het aantal begeleidingstrajecten in schooljaar 2022-2023 is afgenomen. Dit is het gevolg van de pro-actievere werkwijze en betere en bredere screening tijdens het intakegesprek. 71% van de intakegesprekken leidden tot een begeleidingstraject. Deze trajecten zijn als gevolg van de betere screening vaak intensiever en langduriger. 36% van de jongeren met een afgesloten begeleidingstraject stroomden uit naar een opleiding en 31% naar werk. Een succesvollere uitstroom dan in 2021-2022 toen uitstroom naar opleiding 30% en uitstroom naar werk 22% was. 9% van de jongeren werd doorverwezen naar hulpverlening. Met 10% van de jongeren kregen de doorstroomcoaches gedurende het begeleidingstraject geen contact meer.
Deze jongeren worden in schooljaar 2023-2024 opnieuw benaderd.

inhoudsopgave

WhatsApp bericht doorstroomcoach en jongere

[12:21, 12-11-2023] Daan: Goedemorgen Kadija, Ik ben doorstroomcoach bij gemeente Eindhoven en Valkenswaard. Wij begeleiden jongeren bij het vinden van oa een opleiding. Nu zie ik dat je momenteel geen opleiding volgt. Ben je dat wel weer van plan in de toekomst? Of ben je van plan te gaan werken? Kan ik je ergens mee helpen? Graag wil ik je eens kort spreken over je plannen. Wanneer heb je hier tijd voor? Groeten, Daan Doorstroomcoach gemeente Eindhoven en Valkenswaard

[16:14, 17-11-2023] Kadija: Dag Daan, Het lijkt me goed om een afspraak in te plannen samen met mijn begeleider die is nu met vakantie maar is volgende week dinsdag weer terug. Is het oké als ik u bel om een afspraak te maken? Groetjes, Kadija

[12:59, 18-11-2023] Daan: Ja uiteraard is het goed als je mij dan belt. Of dat ik eerst even contact heb met je begeleider om te kijken of het maken van een afspraak een goed idee is?

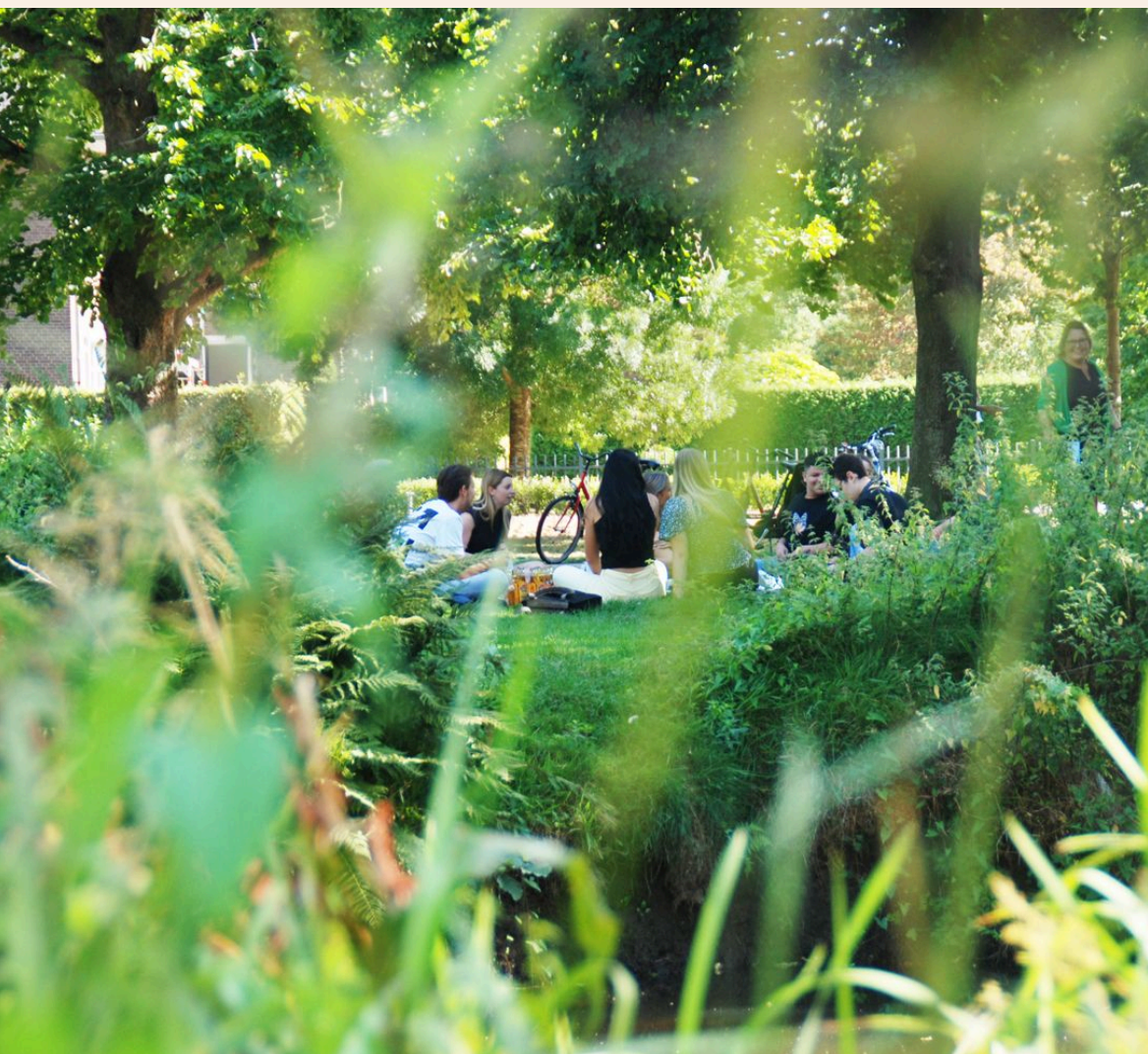
[15:48, 22-11-2023] Kadija: Ik heb het met mijn begeleiding erover gehad, hun stemmen er ook mee in voor een afspraak. Ik zal mijn begeleiding hun nummer even doorsturen

inhoudsopgave

Huisbezoeken vsv' ers

Bij jongeren waar telefonisch, via WhatsApp, kaart of brief geen contact mee gekregen wordt, gaat de doorstroomcoach na vooronderzoek naar onder andere betrokkenheid hulpverlening en inkomensgegevens, onaangekondigd op huisbezoek.

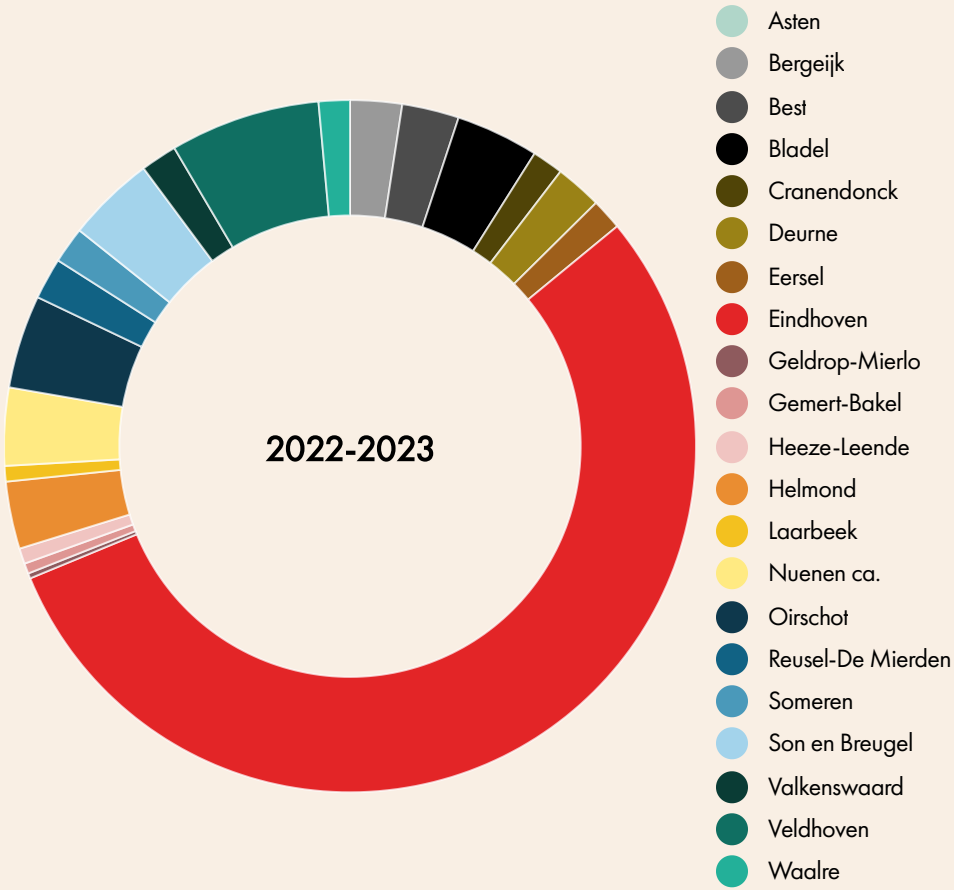
In schooljaar 2022-2023 is bij 413 jongeren een huisbezoek afgelegd. Als gevolg van de nieuwe pro-actievere benadering waardoor jongeren voordat op huisbezoek wordt gegaan al op verschillende manieren en momenten benaderd worden, zijn dit er minder dan in 2021-2022.

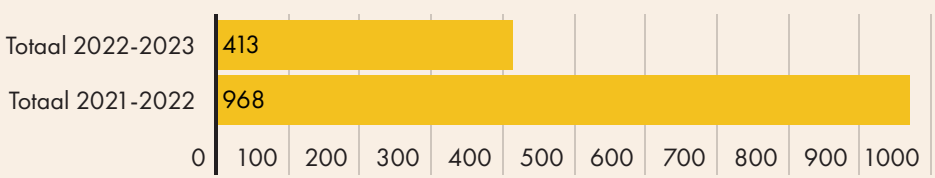

inhoudsopgave

Aantal huisbezoeken vsv'ers per woongemeente

2022-2023 | 2021-2022

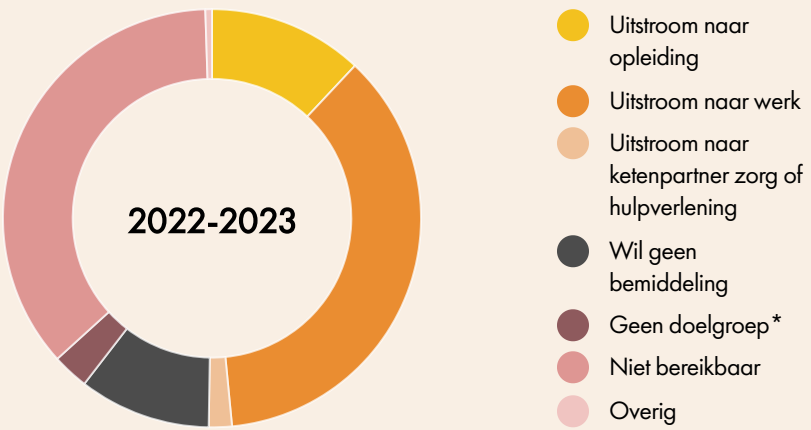
Bron: CLR

Tijdens de huisbezoeken vraagt de doorstroomcoach de jongeren wat zij doen en of zij begeleiding willen naar onderwijs of een combinatie van onderwijs en werk. Bij jongeren die niet thuis aangetroffen worden, laat de doorstroomcoach een huisbezoekkaart achter met het verzoek contact op te nemen. Als er geen contact wordt opgenomen, legt de doorstroomcoach een tweede huisbezoek af.
Aan het einde van schooljaar 2022-2023 was van 392 jongeren waarbij een huisbezoek was afgelegd de uitstroom bekend.

47 jongeren waarbij een huisbezoek is afgelegd, stonden vervolgens toch open voor een begeleidingstraject door een doorstroomcoach waarbij zij ondersteund werden bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk of doorverwezen werden naar hulpverlening.

Resultaat huisbezoeken vsv'ers

2022-2023 | 2021-2022

* Geen doelgroep: startkwalificatie behaald, 23 jaar of ouder, onterechte melding, hoogst haalbare bereikt, onderzoek GBA/BRP, verhuisd buiten regio

Door de huisbezoeken en het directe contact met de jongeren en/of diens ouders, ontstaat zicht op de daadwerkelijke situatie van jongeren op de verschillende leefgebieden en wat er nodig is voor een jongere.
Jongeren en ouders zijn zeer positief over de outreachende inzet van de gemeente.

Bron: CLR

inhoudsopgave

Wat valt op?
Van de 392 jongeren waarbij een huisbezoek in 2022-2023 is afgelegd is 12% uitgestroomd naar een opleiding. In 2021-2022 betrof dit 14% van de jongeren. 36% van de jongeren werkt. In 2021-2022 was dit 22%. Van 21 jongeren waar een huisbezoek is afgelegd in 2022-2023, was aan het eind van het schooljaar nog geen resultaat bekend. Deze jongeren waren nog in begeleiding van de medewerkers die de huisbezoeken afleggen.
36% van de jongeren bleek niet thuis, ook niet bij een herhaald huisbezoek, en reageerde niet op de huisbezoekkaart die werd achtergelaten. Deze jongeren worden in schooljaar 2023-2024 opnieuw bezocht.

WhatsApp bericht doorstroomcoach en jongere

inhoudsopgave

Jongeren in een kwetsbare positie

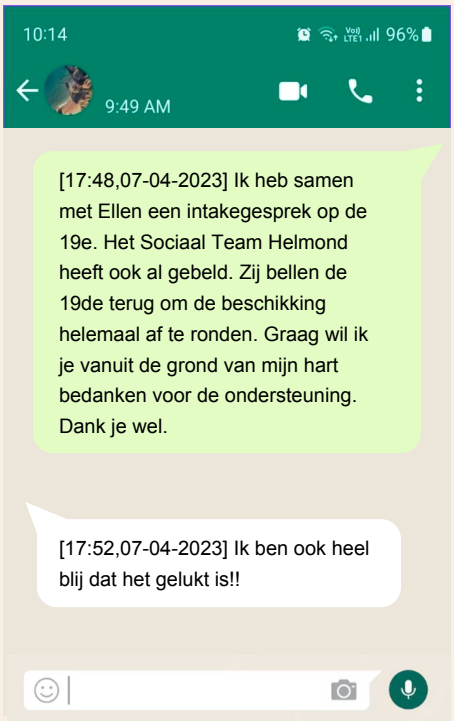
Het Doorstroompunt heeft samen met partners de verantwoordelijkheid om een sluitend vangnet te bieden voor jongeren in een kwetsbare positie met als doel maatschappelijke uitval te voorkomen. Dit doet het Doorstroompunt met de partners in de regio: scholen, jeugdhulp, WMO en werkbedrijven. Deze partijen hebben allen een eigen rol.
Het gaat hierbij om jongeren van 16 tot 23 jaar die uitstromen uit het praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, Entree en vmbo-basis beroepsgerichte leerweg. In de regio is ervoor gekozen om ook de groep jongeren met een migratieachtergrond die Eerste Opvangonderwijs volgen, mee te nemen in de sluitende aanpak. Voor al deze jongeren is een startkwalificatie moeilijker of niet haalbaar en ligt de focus op toeleiding naar werk.

Rol Doorstroompunt
Jongeren uit de doelgroep JIKP hebben vaker dan andere jongeren te maken met jeugdwerkloosheid. Het Doorstroompunt wil inzetten op langdurige begeleiding van deze jongeren om hun arbeidsmarktpositie te verbeteren. De doorstroomcoaches gaan ervan uit dat een jongere altijd een motivatie heeft voor iets. Hij/zij wil wel maar kan het vaak nog niet op eigen kracht. Het Doorstroompunt wil laagdrempelig bereikbaar zijn voor jongeren, ouders, scholen en netwerkpartners. Ze wil er zijn voor jongeren tot 27 jaar om hen te helpen bij duurzame uitstroom naar opleiding of werk. Wat is er nodig om samen de route naar school, werk, hulp of activering uit te stippelen? Een jongere die uitstroomt van VSO/PRO/VOAT/Entree/VMBO-basis en dus onder de doelgroep JIKP valt heeft vaak meer begeleiding nodig. De doorstroomcoaches voelen zich verantwoordelijk om een jongere pas los te laten als er een passende oplossing is.
Het Doorstroompunt wil deze jongeren in beeld hebben en werkt intensief samen met partijen, zoals werkbedrijven, Huis naar Werk, wijkteams, om hen op het juiste moment te betrekken bij jongeren met complexe arbeidsvragen of die ondersteuning op andere vlakken nodig hebben.
Door deze jongeren in beeld te brengen en te volgen:

- Kan sneller geschakeld worden met ketenpartners wanneer blijkt dat een jongere hulp nodig heeft omdat deze uitvalt.
- Wordt informatie verzameld waarmee achteraf beoordeeld kan worden of interventies effectief zijn geweest en zo nodig de werkwijzen hierop aanpassen waardoor deze doelgroep nog beter geholpen kan worden.
- Kunnen tijd en middelen ingezet worden voor díe jongeren die daadwerkelijk ondersteuning nodig hebben.

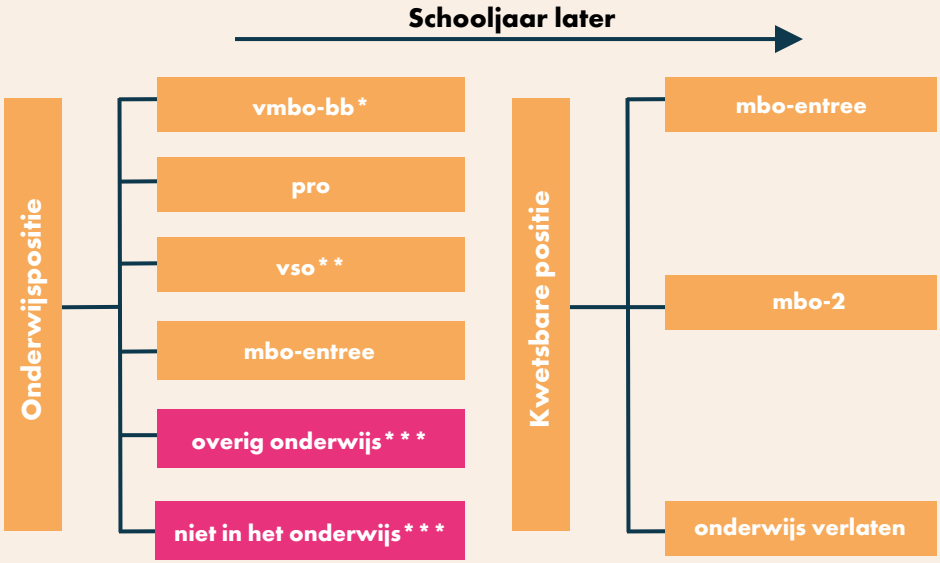
inhoudsopgave

WhatsApp bericht doorstroomcoach en moeder van een jongere

In de regio Zuidoost-Brabant volgen scholen, gemeenten (jeugdhulp, WMO, werkbedrijven, het Doorstroompunt) met behulp van een regionaal monitoringsysteem de jongeren in een kwetsbare positie actief tijdens de overstap naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.
Om het sluitende vangnet te borgen zijn met alle partners werkwijzen afgesproken en werkprocessen opgesteld waarin beschreven wordt wie, op welk moment aan zet is om de jongere te ondersteunen naar vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

Schematische weergave van de definitie jongeren in een kwetsbare positie

* Inclusief leerwerktraject
** Inclusief uitstroomprofiel dagbesteding
*** alleen van toepassing voor overstap naar mbo entree

Een jongere in een kwetsbare positie is een jongere die:

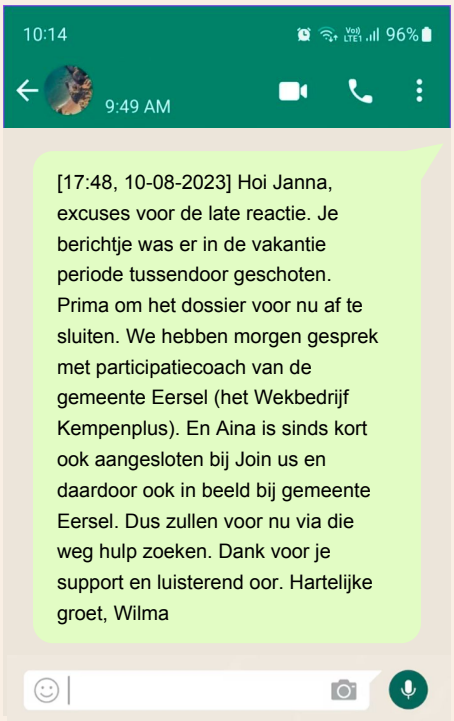
- Jonger is dan 23 jaar.
- Instroomt of doorstroomt naar een entreeopleiding (ongeacht of de jongere een schooljaar eerder in het onderwijs zat en welk onderwijs hij/zij volgde), of
- Doorstroomt naar een basisberoepsopleiding of uitstroomt uit het onderwijs, en afkomstig is uit:
  - Het voortgezet speciaal onderwijs (inclusief het uitstroomprofiel dagbesteding);
  - Het praktijkonderwijs;
  - De basisberoepsgerichte leerweg van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (inclusief het leerwerktraject);
  - De entreeopleiding.

Jongeren in een kwetsbare positie worden in kaart gebracht door het aanmaken van startsets. Deze startset wordt jaarlijks geleverd aan instellingen/scholen, de RMC regio's en de gemeenten. Er worden inschrijvings-, onderwijs- en instellingsgegevens geleverd van zowel (t) als jaar (t+1).

Voor meer informatie zie het dashboard van duo via de link:
Dashboards vsv en jikp (rijkscloud.nl)

inhoudsopgave

Betreft WhatsApp bericht moeder van een jongere met een doorstroomcoach

De startset 2023 die wordt aangeleverd door DUO[6] telde in totaal 1.894 jongeren die behoren tot de doelgroep jongeren in een kwetsbare positie. In deze startset van DUO en daarmee in onderstaande tabel ontbreken de jongeren die nieuw in Nederland zijn komen wonen en Eerste Opvangonderwijs volgen. In het regionale monitoringsysteem volgen doorstroomcoaches ook deze uitstromende jongeren.

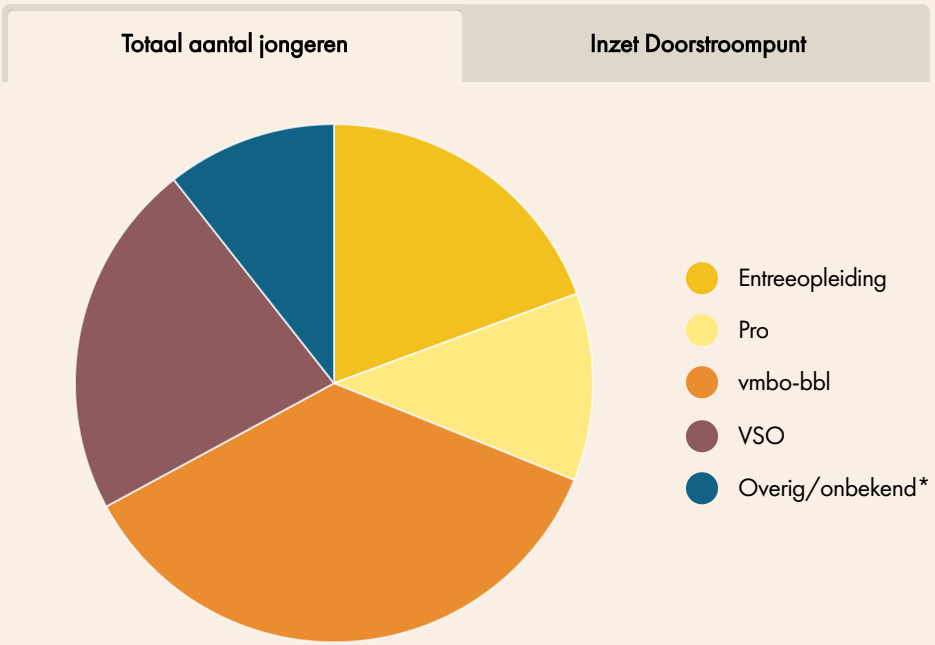
[6] DUO: dienst uitvoering onderwijs

inhoudsopgave

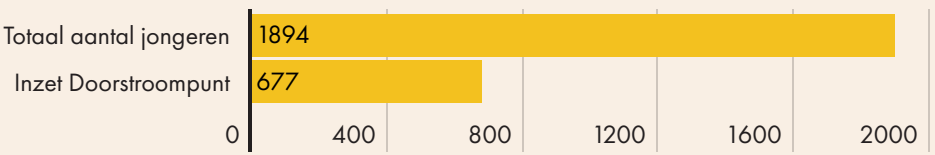
Inzet Doorstroompunt

De inzet van de doorstoomcoaches van het Doorstroompunt bestond o.a. uit het monitoren van jongeren bij de overstap, advisering t.a.v.de overstap en verzuimgesprekken om schooluitval te voorkomen. Daar waar jongeren niet op een vervolgplek aankwamen, heeft het Doorstroompunt gezorgd voor een warme overdracht naar wijkteams en werkbedrijven.

School van inschrijving doelgroep 'jongeren in een kwetsbare positie' voor de overstap en inzet Doorstroompunt schooljaar 2022-2023

*betreft jongeren die overstappen vanuit andere typen onderwijs of niet eerder onderwijs in Nederland gevolgd hebben.

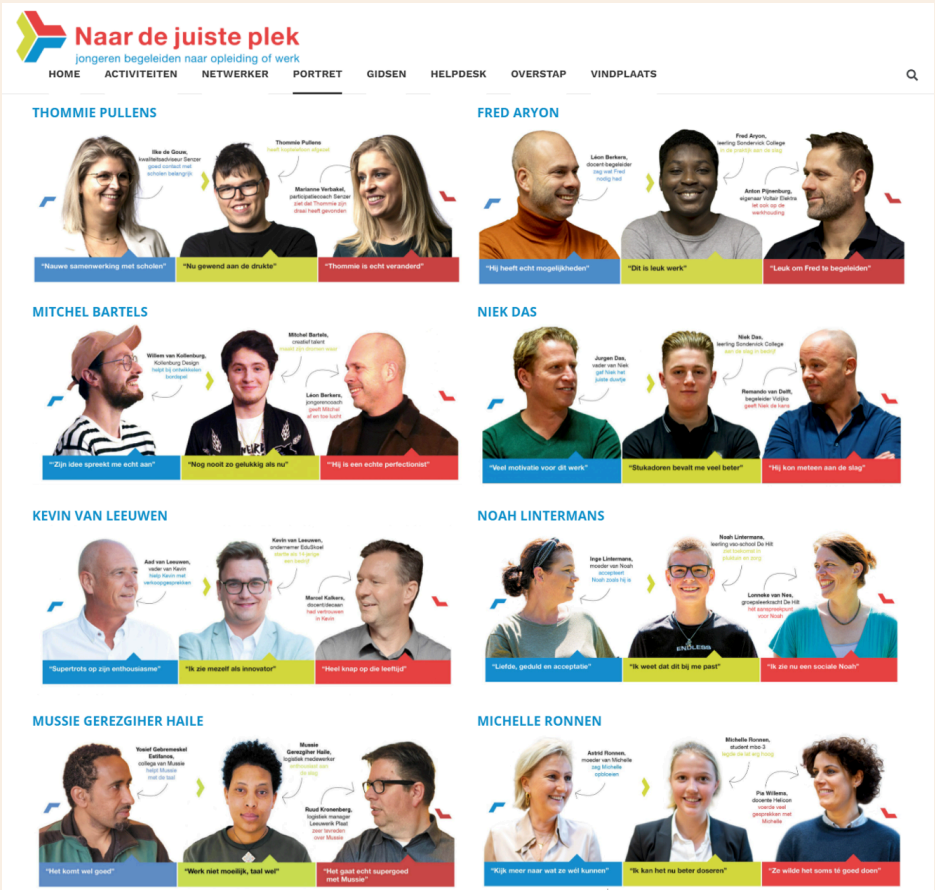

Bron: CLR

inhoudsopgave

Wat valt op?
1278 jongeren (67%) volgen in schooljaar 2023-2024 een mbo-opleiding. Eenzelfde percentage als in 2022. 469 van hen volgt een Entreeopleiding (mbo niveau 1) en 809 een mbo niveau 2 opleiding.

Van de 616 jongeren zonder een schoolinschrijving in 2023-2024 is 35% aan het werk en 17% heeft een uitkering (Wajong, UWV of sociale dienst).
Ga voor de persoonlijke verhalen van jongeren naar: Portret - naardejuisteplek.nl

inhoudsopgave

Samenvatting jaarverslag Leerplicht-Doorstroompunt schooljaar 2022-2023

De regio Zuidoost-Brabant geeft op uniforme wijze uitvoering aan het bestrijden van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten onder jongeren in de leeftijd van 5 tot 23 jaar. Centraal staat het uitgangspunt één school – één leerplichtambtenaar of één doorstroomcoach.

Speerpunt: iedere jongere die naar school kan, gaat ook naar school en haalt een startkwalificatie.

Algemeen

De huidige ontwikkelingen in de wereld en regionaal zijn van grote invloed op onze samenleving, en daarmee ook op jongeren. Ook in schooljaar 2022-2023 zorgde de oorlog in Oekraïne voor een toestroom van vluchtelingen. Maar ook uit andere delen van de wereld zochten mensen, waaronder alleen reizende minderjarige asielzoekers, een veilige plek in onze regio. Samen met de schaalsprong in inwoners in onze Brainportregio, waaronder de grote toename in internationale kenniswerkers en hun gezinnen, zorgt dit voor uitdagingen voor het onderwijs. Schooljaar 2022-2023 is het eerste gewone schooljaar sinds corona. Het 'nieuwe' normaal. Hoewel de achterstanden in het onderwijs afnemen zien we dat een deel van de kinderen en jongeren nog altijd met mentale problemen kampt. Daarnaast valt een deel van de jongeren uit op school o.a. vanwege verkeerde studiekeuze en doordat de keuze voor werk als gevolg van de grote vraag naar arbeidskrachten, een reëel alternatief voor school is. Al deze ontwikkelingen zijn van grote invloed op het werk van de medewerkers leerplicht en het Doorstroompunt en daarmee op de cijfers en resultaten die vermeld staan in dit jaarverslag.

Leerplicht (5-18 jaar)
Op 1 augustus 2022 wonen er 103.671 leerplichtige en kwalificatieplichtige jongeren van 5-18 jaar in de regio, 717 meer dan het jaar daarvoor. Voor 6.488 jeugdigen (7%) jongeren is er contact geweest met een leerplichtambtenaar. In schooljaar 2021-2022 werd voor 6% van de jongeren contact gezocht.

Het aantal verzuimmeldingen, wettelijk (16 uur of meer verzuim in 4 weken tijd) en overig verzuim is toegenomen van 2.599 naar 2.964. 85% van de verzuimmeldingen in schooljaar 2022-2023 betreft leerlingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs (67%) en leerlingen van het mbo (18%).

Bij absoluut verzuim staat een jongere niet ingeschreven op een school zónder dat hiervoor een vrijstelling van leerplicht is. Vooral de regiogemeenten met opvanglocaties voor asielzoekers en voor vluchtelingen uit Oekraïne laten een flinke toename zien. Inherent aan de Brainportregio is daarnaast de komst van kenniswerkers en hun gezinnen. De grote aantallen nieuwkomers zorgt voor druk op de onderwijslocaties voor nieuwkomers. Door ruimtegebrek en gebrek aan onderwijzend personeel kan instroom niet altijd direct gerealiseerd worden. Absoluut verzuim is toegenomen van 691 vorig schooljaar naar 1083 (1% van alle jeugdigen) dit schooljaar. Voor 415 jeugdigen gold dat zij gedurende het schooljaar verhuisd zijn naar opvanglocaties of asielzoekerscentra in andere regio's of uit Nederland vertrokken zijn. Voor 991 jongeren (92%) is er miv schooljaar 2023-2024 geen sprake meer van absoluut verzuim.

Gedurende het verslagjaar is 789 keer vrijstelling van leerplicht verleend (0,8% van de jeugdigen), eenzelfde percentage als vorig verslagjaar.
57% van de vrijstellingen betreft het volgen van onderwijs in het buitenland, logisch voor een regio aan de grens. Bij 261 (0,3%) leerlingen gaat het om vrijstelling vanwege lichamelijke en psychische beperkingen. In 2021-2022 ging het om 266 vrijstellingen om die reden. De vrijstellingen betreffen vooral jonge kinderen die verblijven op gespecialiseerde kindercentra en uitstromen naar onderwijs als ze daar aan toe zijn.

Ook dit jaar is frequent een beroep gedaan op de leerplichtambtenaar (10.497 keer 'inzet', 7% van de jeugdigen). Naast de wettelijke taken gaat dat om preventieve inzet om uitval te voorkomen: proactief reageren op een signaal uit het registratiesysteem, meedenken rondom bijv. kinderen met forse gedrags- of motivatieproblemen of bemiddelen als school, leerling en ouders er samen niet uitkomen.

In vergelijking met vorig jaar is er een duidelijk toename zichtbaar in het aantal werkprocessen relatief en absoluut verzuim. Voor absoluut verzuim geldt dat dit een direct gevolg is van de komst van asielzoekers, Oekraïense vluchtelingen en expats in onze regio. De toename van het aantal werkprocessen relatief verzuim en zorg en preventie, was vorig schooljaar al zichtbaar en is ook dit schooljaar nog van invloed.

Regionale Meld- en Coördinatiefunctie bestrijden voortijdig schoolverlaten (18-23 jaar)

Op 1 oktober 2022 wonen er 15.777 jongeren tussen 18 en 23 jaar in Zuidoost-Brabant die nog geen startkwalificatie hebben behaald. Dit zijn er 852 meer dan op 1 oktober 2021. Veruit het merendeel volgt onderwijs. Doorstroomcoaches richten zich op jongeren die op een school staan ingeschreven en verzuimen en op de jongeren die het onderwijs hebben verlaten. Het Doorstroompunt (voorheen RMC) richt zich in eerste instantie op het behalen van een startkwalificatie. Dit vergroot de kansen op een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Om preventief te kunnen werken, sluiten doorstroomcoaches aan bij intern zorgoverleg op mbo-scholen en bij multidisciplinaire zorgadviesteams. In de afgelopen jaren zijn huisbezoeken toegevoegd aan de werkwijze.

In 2022-2023 melden scholen 866 keer verzuim van jongeren tussen 18 en 23 jaar gemeld, 79 minder dan in 2021-2022.

Gedurende schooljaar 2022-2023 zijn de doorstroomcoaches gestart met een pro-actievere benadering van vsv'ers. In plaats van het sturen van een brief worden alle jongeren die gedurende het schooljaar vsv'er worden, direct telefonisch, via WhatsApp of via een kaart benaderd door de doorstroomcoaches met de vraag wat hun situatie is en of zij begeleiding willen bij het zoeken naar een passende opleiding of werk. De jongeren waar geen contact mee gekregen wordt ontvangen een brief en als daar geen reactie op komt, volgt er een onaangekondigd huisbezoek.

Een gevolg van deze nieuwe werkwijze is dat er minder huisbezoeken hoefden te worden afgelegd bij jongeren. In totaal is bij 413 jongeren een huisbezoek afgelegd om zicht te krijgen op hun situatie. In 47 gevallen is vervolgens een begeleidingstraject door doorstroomcoaches gestart om hen te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe opleiding, werk, een combinatie van beide of hulpverlening.

Er zijn 423 begeleidingstrajecten door doorstroomcoaches uitgevoerd, 126 minder dan in schooljaar 2021-2022. Dit is het gevolg van de pro-actievere werkwijze en betere en bredere screening tijdens het intakegesprek. 71% van de intakegesprekken leidden tot een begeleidingstraject. Deze trajecten zijn als gevolg van de betere screening vaak intensiever en langduriger. Aan het einde van schooljaar 2022-2023 was van 323 begeleidingstrajecten het resultaat bekend.
36% van de jongeren met een afgesloten begeleidingstraject stroomden uit naar een opleiding en 31% naar werk. Een succesvollere uitstroom dan in 2021-2022 toen uitstroom naar opleiding 30% en uitstroom naar werk 22% was. De succesvollere uitstroom is het gevolg van de betere en meer gerichte screening.

Binnen de groep 22-jarigen heeft 83% een startkwalificatie, 2% meer dan in 2022. Daarbij geldt dat een groot deel van de 22-jarigen zonder startkwalificatie nog op school zit en met een startkwalificatie de school zal verlaten. Hoewel er regionaal een procentuele toename in het aantal 22-jarigen met een startkwalificatie is met name in gemeenten met opvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen is een afname zichtbaar van het aantal 22-jarigen met een startkwalificatie. Ook voor deze jongeren geldt dat zij geen startkwalificatie kunnen hebben behaald in Nederland. Veel van hen verblijft slechts kort in een opvanglocatie zoals een AZC en stroomt dan door naar een opvanglocatie elders in het land of vertrekt weer uit Nederland. Deze jongeren drukken negatief op het percentage jongeren met een startkwalificatie.

In schooljaar 2022-2023 waren er landelijk 30.245 (2,38%) nieuwe voortijdig schoolverlaters, t.o.v. 30.520 (2,37%) in schooljaar 2021-2022. Dit is nog steeds erg hoog. In regio Zuidoost-Brabant is sprake van een daling van het aantal nieuwe vsv'ers van 1313 (2,39%) in schooljaar 2021-2022[1] naar 1229 nieuwe vsv'ers (2,27%) in 2022-2023.

Jongeren in een kwetsbare positie

Per 1 oktober 2023 zijn er in Zuidoost-Brabant 1.894 jongeren die een jaar eerder hun school hebben verlaten en als 'kwetsbare overstappers' te definiëren zijn, denk bijvoorbeeld aan praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Ze stappen over naar vervolgonderwijs, werk of dagbesteding. Via het CLR-systeem volgt het Doorstroompunt de deelname aan onderwijs en arbeidsmarkt van deze jongeren in een kwetsbare positie. In die gevallen dat jongeren niet op een vervolgplek aankomen, zorgt het Doorstroompunt voor een warme overdracht naar wijkteams en werkbedrijven. 1278 jongeren (67%) volgen in schooljaar 2023-2024 een mbo-opleiding. Eenzelfde percentage als in 2022. 469 van hen volgt een Entreeopleiding (mbo niveau 1) en 809 een mbo niveau 2 opleiding. Van de 616 jongeren zonder een schoolinschrijving in 2023-2024 is 35% aan het werk en 17% heeft een uitkering (Wajong, UWV of sociale dienst).